

REDACTIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografia
 Brașov, piața mare nr. 30.
TELEFON Nr. 226.
 Scrierile neînscrise nu se
 primesc.
 Manuscrise nu se restituie.
Inserate
 Se primesc la Administrațiunea
 Brașov și la următoarele
SIBOURI de ANUNȚURI:
 E. Voss la M. Dukas Nachf.
 W. Augenerfeld & Emmerich Les-
 ser, Heinrich Schalak, A. O-
 pelik Nachf., Anton Oppelk.
 În Budapesta la A. V. Golber-
 ger, Ekstein Bernat, Iuliu Le-
 opold (VII) Erzsébet-körút
 Prețul inserțiilor: o serie
 garmond pe o coloană 10 bani
 pentru o publicare. Publicări
 mai dese după tariful și invo-
 ială. — **RECLAME** pe pagina
 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

GAZETA apare în fiecare zi
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 M-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate.
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 M-ri de Duminică 8 fr. pe an.
 Se primumeră la toate ofi-
 cile postale din țară și din
 afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
 Administrațiunea, Piața mare
 lângă Inulul Nr. 30, etajul
 I. Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Un d-nul acasă: Pe un an 24
 cor., pe șase luni 12 cor., pe
 trei luni 6 cor. — Un esem-
 pliar 10 bani. — Atât abona-
 mentele, cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

(Număr de Duminică 23.)

Telefon: Nr. 226.

Nr. 121.—Anul LXXII.

Brașov, Vineri 5 (13) Iunie

1909.

O lovitură dată economiei noastre de oi.

„Revista Economică“ din Sibiu publică în ultimul său număr un articol, în care se vorbește despre o dispoziție a noului tratat comercial dintre România și monarchia noastră, prin care se dă o lovitură gravă economiei de oi dela noi. Eată cum descrie articolul amintit cazul:

„Aveam cuvânt a presupune, că guvernul României va lua, când cu încheierea convenției, în dreptă considerare și interesele atâtor oieri ardeleni aproape toți Români, cari, de veacuri încoace, continuă a paște turmele lor pe munții și câmpurile României. Oierii înșiși au îndurat, în curgerea lungului răboiu vamal, și șicane și pagube și neajunsuri de necrezut, când cu trecerea granițelor încolo și înapoi și chiar șicane și număroși alți funcționari, adese neștiuși, îndârjiți și uneori brutali din seamă afară. Oile și produsele lor fiind prea ieftine, economia de oi a dat grozav înapoi până prin anii 1904, când lâna și brânza și toate celelalte produse și oile însele au început a se scumpi treptat.

„Urmarea naturală a fost, că acest ram de economie a reînceput a se avânta cu repeziune oarecum surprinzătoare și de natură a inspira nădejdea unui progres dăinuitor, mai ales, dacă prin intervenția guvernului român, la încheierea îndelung așteptatei convenții, se va purta grije ca să înceteze, fie și numai în parte, șicanale foarte costisitoare și mizeriile proprii răboiului vamal de tristă memorie.

Este fapt, că oierii noștri și noi toți, cari ne interesăm de soarta lor, am așteptat cu legitim neastâmpăr încheierea convenției, tari fiind în credință, că ea le va aduce înlesniri considerabile și că în cel mai rău caz se va menține starea de astăzi.

Când colo ce se vezi: guvernul României a mers până a negocia cu desăvârșire interesele număroșilor oieri de aici, dându-și consimțământul ca în viitor, granițele în spre România și înapoi să li-se închida cu ziduri chinezești. Este fapt neîndoios, că în mult trîmbițata convenție, austro-ungară-română s'a furisat, Dumne-

zeu și ministerul român vor fi știind cum și pentru ce, s'a furisat, zicem, o prea fatală dispoziție, care va avea drept urmare nimicirea, în parte mare, a economiei de oi de pe întreaga graniță dintre Ardeal și România, începând dinspre Bucovina și până jos la Porțile-de-fer, dispoziție, care însuflă grele temeri în viitorul cel mai deaproape.

Din zierele străine bine informate, cum și din isvor vrednic de crezământ am aflat că, în virtutea cutărei dispoziții, oierilor din Austro-Ungaria li-s'a luat dreptul secular de a mai ținea oi la pășune pe teritoriul României, turmelor deja trecute le este interzisă revenirea acasă și în viitor trecerea la pășune în România este cu totul oprită.

Autorul articolului, d-l Emanoil Comșa chibzuește după aceasta efectele păgubitoare, ce le va avea această dispoziție a convenției comerciale pentru „Mărginenii“ noștri, fala și mândria neamului, și îndeosebi pentru oierii dintre ei; apoi în privința culturală și națională în genere și în fine efectele păgubitoare, ce se vor ivi și pentru frații de peste Carpați, a căror moșii întinse vor perde din rentabilitatea lor.

Se întreabă ce e de făcut? Atinge eventualitatea că convenția va fi negată în dieta ungară, unde și așa agrarienii sntt contra ei. Dacă apoi expresiunea speranței, că deputații și senatorii României, mai bine informați, vor interveni cu energie, ca să se îndrepteze greșala făcută. În fine, recunoaște, că în tot cazul oierii trebuie să-și ajute înainte de toate ei înșiși, — să nu mai atârne în viitor dela vamă. Să ia în arândă dar pe mulți ani moșii întregi sau măcar întinse terenuri despădurite, din cari se pot înjgheba fânețe și pășuni foarte bune, iar băncile noastre, și în deosebi cele din Mărginenime, să le dea mână de ajutor. Ajutați Mărginenii, și D-zău își va ajuta!

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Lungilă, Lățilă și Ager-văzătorul.

(Poveste slavă).

Era odată un craiu, și era bătrân și avea numai un fecior. »Dragul meu, fule! zise el, tu ști, că poama coaptă cade la pământ, ca să facă loc alteia. Și capul meu se coace pe încetul și poate soarele n'o să-și arunce încă mult razele asupra lui. Înainte de moarte, însă, totuși aș vrea bucuros să-mi văd viitoarea fată, pe soția ta. Ia-ți o nevastă, copilul meu!«

Feciorul craiului a răspuns: »O, tată bucuros și-aș împlini voia, dar nu am mi-reasă, și nu cunosc pe nime!«

Craiu bătrân își băgă mâna în buzunar și scoase o cheie de aur, și o dete feciorului său: »Du-te și te suie în turn, în rândul cel mai deasupra, uită-te jur-împrejur și spune-mi, care mireasă ți-ar plăcea mai bine?«

Feciorul craiului n'a întârziat, ci se duse. Acolo, sus, n'a fost niciodată în viața sa, și nici n'a auzit, că ce-i acolo.

Dupăce s'a suit până într'a doua con-tignație, văzu deoparte o ușită de fier, ca un capac; ușa era încuiată. O deschise cu cheia de aur, o ridică în sus, și întră în lăuntru.

Acolo era o odaie mare, rotundă, platon-dul de culoare azură, cum este cerul într'o noapte senină și străluceau stele de argint; pe jos era întins un covor verde, de mătăș și în zid, jur împrejur erau douăsprezece ferești înalte, în cadre de aur, și în fiecare fereastră, pe o sticlă de cristal, era desemnată o fecioară, în colorile curcubeului, cu câte o coroană de crai pe cap, în fiecare fereastră tot altă, în altă haină, dar una mai frumoasă ca cealaltă, așa că feciorul craiului era orbit la vederea lor. Și pe când se uita la ele, plin de mirare, fără să știe pe care s'o alegă, fecioarele au început să se miște, ca și când ar fi fost vii, și se uitau la el, și zimbeau ca și când ar voi să vorbească. Deodată, feciorul de craiu băgă de seamă că una din ferești este învălțată cu o perdea albă, și trase perdeaua, să se vadă, ce este după ea. Acolo era o fecioară în haină albă, încinsă cu brâu de argint, pe cap cu coroană de mărgăritare. Era cea mai frumoasă dintre toate, dar supărată și palidă, ca și când ar fi fost ieșită din mormânt. Feciorul de craiu a stat mult timp înaintea chipului, ca și când ar visa, și cum se uita la ea îl duru inima și zise: »Pe asta o vreau și nu pe alta!« Cum a zis vorbele acestea, fecioara și-a înclinat capul, s'a înroșit ca un trandafir și în clipa aceea toate chipurile se făcură nevăzute.

După ce s'a scoborât jos, și a spus

In toiul crizei.

După audiența din săptămâna trecută a miniștrilor Kossuth și Andrassy la Maj. Sa Monarchul s'au început în Pesta din nou consfăturile între șefii partidelor coaliției ca să se găsească odată calea pentru a eși din încurcăturile provocate de criza guvernului. Mai întâiu s'au întâlnit miniștrii Kossuth, Andrassy, Wekerle și Apponyi și s'au constătuit. Se spune, că în această consfătuire ministrul Kossuth a împărțit colegilor săi demersurile, pe cari are de gând să le facă dânsul în sânul partidului său, ca să mulco nească spiritele ațâțate.

După consfătuirea miniștrilor, Kossuth a avut o conferință mai lungă cu membrii comitetului executiv al partidului independist. Kossuth a raportat în această consfătuire despre rezultatul audienței sale la Maj. Sa Monarchul. A spus între altele, că, deși Maj. Sa recunoaște îndreptățirea băncii independente, totuși nu poate primi proiectul acestei bănci. Trebuie deci găsită o astfel de descurcare a situațiunei, pe care s'o poată primi și Maj. Sa, iar această descurcare se poate face numai în înțelegere cu conducătorii și partidele coaliției, în nici un cas însă numai cu partidul independist. Cu alte cuvinte zis, Maj. Sa a spus, că nu poate da conducerea guvernului în mâinile koșutiștilor ci descurcarea trebuie să se facă de întreaga coaliție.

După o lungă desbatere comite-tul executiv a hotărât să se convoace o conferință a partidului independist, în care se va prezenta un manifest, în care să se cuprindă toate dorințele și postulatele partidului independist. Acest manifest ar cuprinde, după spusele membrilor comitetului executiv, următoarele două postulate principale: crearea băncii independente până la anul 1911 și înființarea necondiționată a teritoriu-

lui vamal independent până la anul 1917. Conferința aceasta se va ținea săptămâna viitoare. Unii dintre conducătorii kossuthiști sunt de părere, că reforma electorală va trebui să o facă parlamentul actual.

Situațiunea este însă în tot cazul și astăzi încă foarte nelămurită. Acestui fapt dau expresiune și foile maghiare. În numărul său de azi „Bud. Hirlap“ scrie, că nesiguranța aceasta penibilă nu mai poate dăinui mult. „Bud. H.“ speră, că Maj. Sa va decide astfel, ca să facă cu puțință conlucrarea tuturor partidelor coaliției și contopirea elementelor, cari se înțeleg, într'o majoritate guvernamentală unitară. „Pesti Hirlap“ de altă parte zice, că comitetul executiv al partidului independist nu se va putea înțelege asupra propunerilor, cari au să fie prezentate conferinței independiste. Cel mai bun lucru ar fi, zice „P. H.“, dacă membrii comitetului executiv ar renunța la ideea unui manifest și a unei hotărâri, ce s'ar lua din partea partidului, căci cum stau astăzi lucrurile, s'ar lua numai o astfel de hotărâre și s'ar vota un astfel de manifest, care ar provoca o decisiune radicală a Maj. Sale Monarchului, ceea-ce numai în interesul partidului independist n'ar fi.

*

În loc adecă să urmeze o descurcare a treburilor ungurești peste măsură încăl-cite, cari au adus criza, pare că toate se încurcă din ce în ce mai mult. Comitetul executiv al partidului independist a luat o hotărâre, dar când a fost vorba să chibzuiască, cum să o ducă în împlinire mai bine și mai curând, n'au mai putut să se înțeleagă corifeii între ei și au tot amânat ședințele din cauza aceasta, iar astăzi vine știrea dela Budapesta, că comitetul executiv și-a amânat ședința ce era să se țină astăzi, până în săptămâna viitoare. Așa de greu este să se găsească mijlocul, pentru a putea stabili iarăși o înțelegere între partidele coaliției, care este doria mai ales de cei din Viena.

tatălui său ce a văzut și care fecioară și-a ales-o, bătrânul se întristă, se resgândi și zise: »rău ai făcut, fiul meu, ca ai des-vălit, ceea-ce a fost acoperit și că cu fă-găduința te-ai băgat în mare primejdie. Fecioara aceea este în mâinile unui vrăj-itor răutăcios, care o ține închisă într'un castel de fier. Toți câți au cercat s'o libe-reze deacolo, nu s'au mai întors îndărăt. Dar ce s'a făcut odată, nu se mai poate face nefăcut. Cuvântul dat, este lege. Du-te, cearcă-ți norocul și vino sănătos îndărăt!«

Feciorul și-a luat ziua bună, s'a suit pe cal și a plecat, să-și aducă mireasa. Și a ajuns într'o pădure mare și a tot mers până a pierdut drumul. Și cum rătăcea acum prin tufiș, printre stânci și bălți, fără să știe încâtăru merge, deodată aude îndărătul său: »măi, bade, așteaptă!«

Feciorul craiului se uită îndărăt și văzu fugind cătră el un om înalt.

»Așteaptă și ia-mă și pe mine și, dacă mă iai în slujbă n'are să-ți pară rău.«

»Dar, cine ești tu, întreabă feciorul craiului, și ce ști tu face!«

»Numele meu e Lungilă și mă pot întinde. Iacă, vezi colo pe bradul acela înalt un cuib de pasăre? Îndată aduc cuibul jos, fără să fiu silit a mă urca pe copac!«

Și-a început să se întindă, corpul a început să-i crească iute, până a crescut cât bradul de înalt, după aceea întinse mâna, luă cuibul, și cât ai bate'n palmă, s'a sgârcit și-a scăzut iară, cum a fost mai înainte, și întinse cuibul feciorului de craiu.

»Îți pricepi bine meșteșugul, dar ce folos am eu de cuiburi de pasăre, dacă nu mă poți scoate din pădure afară!«

»Hm, asta nu-i greu«, răspunde Lun-gilă, și a început iară să se întindă, până ce a crescut de trei ori mai înalt, ca cel mai înalt brad din pădure. Atunci se uită înaprejur și zise: »colo, în partea asta este cel mai deaproape drum, pe care putem ieși din pădure!«. După aceea se sgâr-ci iară, luă calul de frâu și merse înainte și feciorul craiului nici nu băgă de seamă până ieșiră din pădure. Înaintea lor se deschise un șes, cât vedeai cu ochii, iar dincolo de șes se vedeau stânci sure, înalte, ca zidurile unei cetăți mari, munți învescuți cu păduri.

»Iacă, domnule, colo merge un soț al meu, zise Lungilă, arătând cu mâna departe, pe șes. Să-l iai și pe el. De bună seamă are să ne fie de bun folos!«

»Strigă, și-l cheamă, să vad, ce fel de om este!«

»E ceva cam depărțitor, zise Lungilă, nu cred să mă auză, și am avea să aștep-tăm mult până ajunge, pentru că are mul-tă sarcină. Mai bine îl aduc eu!«

cunoaștere, ni s'au alăturat patru comune, cari s'au rupt dela alt despărțământ.

Insă pasul înainte, ce l'a făcut despărțământul nostru, îl veți recunoaște și mai bine dintr'un alt fapt. În raportul general din anul trecut gândindu-mă la un mijloc de a face să se lucreze și la sate, neatârnat de comitetul despărțământului, propusesem și adunarea generală a primit și a hotărât să ținerea de prelegeri populare de către comitetele agenților (dela sate) din inițiativă proprie. Pentru că, spuneam atunci, preoții și învățătorii sunt niște puteri, la cari nu putem renunța, dar cari nu sunt angajate și legate de interesele »Asociațiunii« în măsura în care un intelectual, un individ din clasa conducătoare a unui popor trebuie să muncească pentru binele obștesc, ca să nu aibă singur în viitor mustri de constituție ori pentru ca să nu se ridice în suflul generațiilor viitoare osânda, că noi am fi avut ochii în patru și mușchii încordați numai pentru interese personale, nesocotind norocul miilor de Români, cari ne chiamă să-i îngrijim și să-i ajutăm. Căci a fi un conducător sufletește numai pentru a putea trăi o viață mai tihnită înseamnă a negustori cu sufletul oamenilor pe cari îi conduci. Sunt negustori de suflete acei conducători, cari sunt în stare să-și uite de prietenii vechi, să sfârșite inimă, să spulberă buna înțelegere dintre oameni, numai pentru ca ei să fie singuri cari să țină frânela în mână, ori pentru ca la sfârșitul ostenelelor lor îi așteaptă bani de aur strălucitori, ori și mai strălucitoare titluri și decorații. Aceștia sunt vânzătorii de suflete, ei își zidesc norocul din referințele altora. Astfel de oameni să nu suferim și dacă nu-i putem pedepsi altcum să ne întoarcem cu scârbă față, când îi vedem țurându-și planurile de barbari. *Cinste și inimă largă pentru năcazurile tuturor* cerem dela fie-care conducător. O inimă largă cerem în deosebi dela preotul și învățătorul dela sate, care să fie în stare să trezească bunătatea și să crească cinstea în tovarășii lor de muncă zilnică.

Să nu lăsăm să piară și la sate aceste două mari însușiri. Căci pe cine să sprijinim »viitorul nostru de aur«, dacă nu pe țărani buni cinstiți, sănătoși, mulțumiți și adevărați frați între oalță? Preoții și învățătorii au datoria să-i facă așa! Gândiți-vă și bine să socotiți, că viitorul neamului românesc va fi cum este astăzi sufletul conducătorilor dela sate.

Căutați să cunoașteți nevoile sufletești ale celor încredințați vouă pentru mântuire și țineți-le predici de înălțare, adunați-i și dați-le saturați învățându-i cum să-și ușureze traiul, cum să-și asigure o viață mai ușurată, mai cuminte, învățați-i să cetească și deprindeți-i să cunoască însemnătatea și rostul cărților și ziarelor și-i îndemnați să-și cumpere cărți, cari le sunt și lor tot atât de lipsă cum le sunt de lipsă pâinea și slămina!

Nu ne este ertat să tăcem și să nu amintim cu numele pe acei preoți și învățători, cari au înțeles pe cel și dorințele noastre și au început învățătura poporului din satul lor. Comuna aceasta, Codlea stă împreună cu Arpăc, în frunte. Preotul I. Comanescu (»Boalele și întâmpinarea lor«), se îngrijește să aibă credincioși sănătoși și a vorbit oamenilor, cum să se ferească de boale, învățătorul A. Boldor a ținut pentru școlari și oameni în vârstă 4 prelegeri dându-le învățături și cunoștințe, pe cari nu le aveau. În Arpăc și Ariușd preotul A. Nistor a învățat 2 sate întregi să cetească românește. Credem că le-au făcut acestea din dragoste pentru poporeni lor, dar de sigur, că au primit îndemnul și dela »Asociațiune«. Insă ei nu au mai așteptat să le vină un membru din comitet, ci au voit să dea dovadă că se poate face multe și fără comitete, numai dragoste să fie și credință în idealurile! Și dacă suntem oameni cu adevărat, trebuie să credem într'un viitor mai bun și am fi păcătoși să lăsăm celor ce vor veni după noi o moștenire ciuntă. Căci părinții noștri ni-au dat viață, pentru ca trăind-o să ne iubim, să ne întărim, să ne înălțăm.

Și acești înaintași au muncit într'adevăr pentru binele nostru. Lor le mulțumim, preoților și învățătorilor, cari își dorm somnul liniștit în negrul pământ ca astăzi se găsește foarte puțini oameni între cei ce n'au ajuns încă vârsta de 50 de ani, cari să nu știe ceti și scrie. Noi am fi voit ca toți să cunoască literile românești. Și am îndemnat iar învățătorii din Brașov și Cristian i-au chemat la școală să-i învețe cetitul și scrisul. Și-ți stă mintea în loc că nu s'a găsit decât 1—2 care să vrea să învețe. În Arpăc au învățat în câteva luni de iarnă toți oamenii din sat să cetească românește. Și știind ceti, 150 de inși și-au cumpărat că-

lindare și 40 de foi se cetesc în satul acela.

Pare că nu ne vine să credem, că-i numai 2 ceasuri depărtare de noi. Dar este așa și meritul îl are preotul lor, un singur om, care a putut să facă atâta, fiind-ăși va fi adus aminte de învățătorii ce i le dase tată-său și fiindcă a înțeles că trebuie să muncească și el pentru oamenii, între cari trăiește. Când am avea norocul ca pilda acestui vrednic preot să fie urmată de toți, atunci despărțământul nostru ar sta în fruntea tuturor. Pentru pilda ce-o dă, comitetul despărțământului a hotărât să propună adunării generale să premieze pe părintele Aurel Nistor din Arpăc cu un premiu de 50 cor.

Tot lor, preoților și învățătorilor, li se cere din nou un lucru, să se îngrijească adecă, să nu piară lucrurile vechi de cari s'au folosit părinții și strămoșii noștri, pentru ca ele să poată fi adunate în »Muzeul Asociațiunii« din Sibiu și arătate urmașilor. Secretarul »Asoci.« zice într'un loc: »Preoții și învățătorii cari sunt aproape de tezaurul artei populare și cari se învârt zilnic prin casele țăranilor, cu prea puțină osteneală pot fi cei mai prețioși colaboratori ai »Muzeului Asoc.« Facem deci apel călduros către toți preoții și învăț. noștri să înceapă a aduna tot felul de obiecte vechi și de artă din satul lor, gândindu-se că atunci când mântuiesc de peire și de instreinare asemenea comori își îndeplinesc cea mai sfântă datorie față de trecutul neamului românesc.

Și e datoria fie-cărui Român, nu numai a preotului și învățătorului, să dăruiască astfel de lucruri vechi pe seama »Muzeului«, ori dacă nu le dăruiește să spună cel puțin, pentru-că poate tot s'ar găsi cineva care să le cumpere și apoi să le dăruiască. Ar fi bine ca în fie-care sat să se găsească oameni, cari să anunțe preotului, ce lucruri vechi au.

Dar cea mai potrivită ocazie pentru a da de urma astorfel de lucruri vechi și de casă, este aranjarea de expoziții cu prilejul adunării generale a despărțământului. Am dori chiar, ca adunarea desp. să fie împreună și cu o petrecere populară, unde să putem vedea jocurile țăranilor noștri și să putem auzi cântecele populare pentru ca în nenumărate rânduri să ne improspătăm ascunsele puteri, cari la oalță formează individualitatea noastră, riguros deosebită de altora.

Iar acum vom da seamă de tot ce a făcut comitetul în decursul anului.

Comitetul. A ținut 7 ședințe. În ședința din 12 Ianuarie 1909 cassierul desp. d-l N. Căldărea părăsind Brașovul își dă dimisia. În locul lui va ales d-l Vasile Lăcea, funcționar la Albina. Noul cassier conduce afacerile de casă ale desp. din luna Februar încoace.

Membrii. Numărul membrilor fondatori (200 fl.) a scăzut dela 4 la 3 prin moartea D-rului Ioan Hozan. Numărul membrilor pe viață (100 fl.) a rămas 13. Membrii ordinari (5 fl.) au fost în anul trecut 84, ajutători 50; în anul acesta sunt 91, ajutători 20 inși. Deci creșterea e la cei ordinari 17, dar cei mai mulți nu și-au plătit taxa, la cei ajutători e de creștere de 30. Membrii ordinari noi sunt următorii: N. Stânghe prof-sor, Vas. Lăcea f. la Albina, Dr. Eug. Sâmpetrescu cand. de avocat, din Brașov; Aurel Nistor preot trecut la desp. nostru și Dr. Pomp. Nistor din Arpăc, cu totul 5 inși. Sunt deci cu totul 127 membrii.

Au murit: membrul fondator Dr. Ioan Hozan medic în Brașov și George Stânghe măcelar, membru ord.

On. adunare generală e rugată să-și exprime părerea de rău prin ridicare.

Numărul cel mic de membrii ajutători ne face să luminăm puțin și punctul acesta.

Până în anul trecut *inteligenta* dela oraș se poate zice că nu s'a bucurat de foloasele »Asociațiunii«, știa însă că ele sunt mari și jertfia bucuros pentru binele ei. [Deși încă este adevărat, că numai jumătate din oamenii bine situați sunt membrii ordinari ai »Asoc.«] Se poate ceva mai ușor de înțeles și mai natural, când știm că întreagă *inteligenta* noastră e pătrunsă de un spirit democratic, cum rar se găsește la un alt popor, și când »Asociațiunea« și-a găsit cel mai priincios teren de activitate la sate? Țăranii au putut adeseori auzi pe prelegătorii noștri, au putut se explica, au putut adeseori asculta pe atâția inși, cari le descriau organizația »Asociațiunii« și jertfele ce le aduce spre folosul lor. Și totuși, domnilor, despărțământul nostru are din fie-care comună, ai putea zice, numai câte un singur membru ajutător, căci ne-am obicinuit să nu cerem

țăranilor mai mult decât a fi numai membrii ajutători. Insă așa »Asociațiunea« nu poate avea adevărata viață a unei instituțiuni, care să adăpostească sub aripile sale un întreg popor de peste 3 milioane, dacă ea va trăi numai pentru țărani și nu totodată prin ei. Se cuvine să se facă cea mai îndârjită agitație, ca să se înscrie cât mai mulți țărani membrii, și odată înscriși să și rămână plătidu-și anual cotizația. Căci dacă s'ar mai întâmpla să nu primim din vre-un sat taxele dela cel puțin 5 membrii ajutători, în acel sat nu vom mai trimite bibliotecă. Ca să nu se întâmple aceasta să se îngrijească comitetul agenților! Altfel să mă credeți, că »Asociațiunea« rămâne în mare parte o instituțiune de paradă. Și n'ar fi bine. De aceea, vedeți, e foarte potrivită ideea de a face independente agențiile. Când sătenii se vor aduna la prelegeri, comitetul ar avea cea mai potrivită ocazie, să strângă taxele și dacă ar fi numai 20—30 de membrii cu câte 1 fl. ceilalți pot fi cu câte 50 cr. ori cu 20—30 cr. pe an. Aici trebuie să înceapă predica lumească a preotului. Să li se explice oamenilor, că banii nu se pierd, și că instituția noastră e atât de importantă, încât adevărații Români, cu carte ori fără carte, ar trebui să rabde de foame o zi, pentru-că rămânându-le banii să-i poată dăruii »Asociațiunii«. Țăranii noștri sunt cuminți și când e vorba de lucrurile și viața lor înțeleg ușor și vor jertfi ușor. Iar dacă »Asoc.« face ceva folositor, apoi ea de sigur păstrează neatinsă viața sufletească a poporului nostru și lucrurile lui. Iar această misiune trebuie sprijinită de un popor conștient.

(Va urma).

STIRILE ZILEI.

— 4 Iunie v.

Procesul intentat »Gazetei Transilvaniei« pentru articolul de Grăciun (1908). Alaltăeri s'a înmanat d-lui Dr. Aurel Mureșianu deciziunea senatului de acuză dela tribunalul din Târgu-Mureșului, prin care comunică, că în ședința sa dela 5 Iunie acest senat a deliberat asupra recursului anunțat de Dr. Aurel Mureșianu în contra orânduirii cercetării penale pentru agitațiune din cauza articolului ce l-a scris d-sa și care a apărut în Nr. de Crăciun al »Gazetei« (1908) și că senatul de acuză primind de bune motivele desfășurate de judele instructor, a respins recursul d-sale. Senatul de acuză îndrumă totodată pe judele instructor de a duce în împlinire investigația. — În urma aceasta judele instructor Lazar M. cu deciziunea dela 9 Iunie Nr. 5058/909 pen., a citat pe Dr. Aurel Mureșianu pe ziua de 21 Iunie la 9 oare a. m. înaintea sa la Târgu-Mureșului ca să-l asculte.

Grațierea d-nei Vlad. Se știe că Marți în 15 l. c. era să intre în închisoarea de stat din Raab d-na Anuța Vlad, soția d-lui deputat Dr. A. Vlad, ca să-și facă pedeapsa de o lună închisoare de stat. D-na Vlad făcuse deja toate pregătirile pentru împlinirea pedepsei și își luase rămas bun dela toți cunoscuții, cari au întâmpinat-o începând dela Oraștie pe la toate gările pe unde trecea trenul spre Budapesta. Cu câteva oare înainte de a urca trenul, care avea s'o ducă la închisoarea din Raab, i-s'a înmanat decretul de grațiere, prin care Maj. Sa, la propunerea ministrului de justiție Günther, o grațiază. Astfel d-na Vlad nu va mai intra în închisoarea de stat și va putea petrece nesupărată de nimeni în sânul familiei sale.

Sunt interesante cele ce scriu foile maghiare despre grațierea d-nei Vlad. Cele mai multe foi au adus știrea, fără să-i facă vre-un comentariu deosebit. Numai zia-rele »Az Ujság« și »B. Hirlap« au făcut unele observări. Se știe că în ziarul »Az Ujság« apăruse nu de mult un articol din peana scriitorului maghiar Herczeg Ferencz, în care se zicea că guvernul maghiar ar trebui să propună Maj. Sale grațierea d-nei Vlad, fiindcă n'ar fi un lucru demn de puternicul stat ungar să lovească cu pedeapsă pe o femeie slabă nici atunci când aceea s'ar fi făcut vinovată de agitația a căror pedepsire e prevăzută în codul penal. Înregistrând grațierea, ziarul »Az Ujság« nu uită să reamintească acel articol. »Az Ujság« mai spune apoi, că guvernul a procedat corect și că prin grațiere s'a tăiat calea »agitațiilor«, pe cari România extremă le-au pornit pe această chestie atât aici acasă, cât și în străinătate.

»Budapesti Hirlap« scrie chiar în sens contrar. Zice că: »grațierea ar fi avut loc numai atunci, când România atât deșteptat grațierea fără a grăbi să-i calomnieze și să-i acuze pe Maghiari. Dar

campania de calomniare a Românilor a exploatat deja atât de mult cazul d-nei Vlad, încât grațierea nu mai poate să provoace nici un efect politic și acest act nu va mai fi privit ca o marionetă, ci ca un act de slăbiciune«.

Dela Academia Română. Inchizându-se Vinerea trecută sesiunea ordinară a Academiei Române, membrii Academiei vor continua să lucreze și să se întrunească odată pe săptămână, până la 1 Iulie. Dela această dată Academia va lua vacanță pentru două luni.

Manifestația studenților ieșeni pentru d-l Iorga. D-l Nicolae Iorga sosind Duminecă cu trenul de 11 la Iași pentru a-și ținea obișnuitul curs la universitate, studenții ieșeni i-au organizat o manifestație de simpatie. În momentul când trenul a intrat în stație, muzica a intonat marșul »Deșteaptă-te Române«, iar studenții au izbucnit în urale entuziaste. Studentul Cuzin, în numele studenților ieșeni, a salutat pe d-l Iorga, la care d-sa a răspuns mulțumind. S'a format apoi un corteu, în frunte cu muzica și cu steagul, îndreptându-se spre piața »Unirea«. Aici studentul Ifrim, într-o înflăcărată cuvântare, a protestat în privirea expluzării d-lui Iorga de către autoritățile austro-ungare. Spune că studenții ieșeni nu vor înceta lupta decât atunci când se va da satisfacție deplină nu numai țării dar și d-lui Iorga. Apoi studenții au format iar un mare corteu, și au depus o coroană de stejar la statuia lui Ștefan cel Mare. Au mai rostit cuvântări studentul Ținc din București, Jecu din Brăila, avocat, precum și d-nii N. Iorga și A. C. Cuza, profesori universitari. În aceeași ordine corteu s'a întors înapoi până în piața Universității unde studenții s'au despărțit în liniște.

Un jubileu al baronului Fejervary. În 24 n. l. c. se va serba aniversarea de 50 de ani a luptei dela Solferino. În această luptă br. Fejervary, pe atunci căpitan de stat major, în urma faptei sale eroice dela Colombara, a fost decorat de către Maj. Sa cu ordinul Maria Terezia, în a cărui posesiune numai br. Fejervary mai este astăzi. Din Viena, unde se vor ținea serbările aniversării luptei dela Solferino, se anunță că Maj. Sa va oferi cu această ocaziune un prânz la Curte în onoarea br. Fejervary.

Nou advocat român. D-l Dr. Augustin Mircea a făcut cu succes bun censura de advocat în Budapesta.

Pentru serbarea Eminescu. Comitetul de organizare din Galați al comemorării poetului Mihail Eminescu a lansat un apel către toate comitetele de organizare din țară, pentru ca toate să fixeze ziua de 14 Iunie st. v. ca zi de serbare. Totodată s'a mai hotărât baterea unei medalii comemorative și deschiderea unei liste de subscripție pentru velumul festiv »Omagiul lui Eminescu«.

Aviz. Institutul de credit și economii »Tiblesana« societate pe acții, aduce la cunoștință celor ce interesează, că s'a început activitatea atât în Reteag, noul sediu al institutului cât și în filiala Caiului mic. Direcțiunea.

Gendarmi atacați. În Ludošul mare avea să se facă alaltăeri o execuție, căreia însă cei cari erau să fie executați i-s'au opus cu mare îndrăzneală. Executorul în urma aceasta s'a văzut silit să ceară ajutorul gendarmeriei locale. Peste câteva minute apărură la fața locului doi gendarmi complet înarmați. Feciorii din sat, adunați și ei la casa omului, care era să fie executat, cât ce au observat pe gendarmi, au năvălit asupra lor, i-au desarmat, luându-le chiar și săbiile și pârățile, apoi au început să-i lovească, rânindu-i grav pe amândoi. Intreaga gendarmerie din jur a plecat acum în urmărirea celor cinci conducători ai feciorilor și deja eri dimineață le-a succes să prindă patru din ei, cari se aflau într'o căruță, în drumul spre procuratură, unde voiau să se anunțe de bună voie. Al cincelea din ei nefiind încă prins, e urmărit de gendarmi.

Descoperire de izvoare de gaz. La Șermașul-mare, aproape de Cluj, s'au descoperit izvoare de gaz, care ies din pământ în cantități atât de mari, încât folosit ar putea da o forță de 20.000 puteri de cai. Ministrul de agricultură a lansat ideea să se facă o mare uzină de electricitate, întrebându-se forța gazului dela Șermașul-mare. Uzina ar putea să dea lumină și forță motrice orașelor Cluj, Gherla, Dej, Bistrița, cari se află într'o rază de 50 kilometri.

Numire. D-l Petru Petric a fost numit de fisanul conte Sigismund Mikes cancelarist la comitat.

Descoperirea unei fabrici de arme. Din Petersburg se anunță, că în locuința unui maestru al atelierului de arme dela Academia de ingineri Nicolae, anume Timoteiev, s'a descoperit un atelier complet de arme inzebrat cu toate mașinile necesare pentru fabricarea armelor de foc. S'au găsit și scrisori compromițătoare.

Sultanul și Papa. Din Constantinopol se anunță, că Sultanul a decis să trimeată o misiune la Papa ca să-i notifice suirea sa pe tron. Maestrul de ceremonie Ghalit-Pașa va pleca la Roma. După dreptul internațional Papa fiind un suveran, notificarea este justificată. Știrea aceasta provoacă totuși senzație.

Legea militară turcă. Proiectul de reformă a armatei turcești a fost împărțit deputaților și senatorilor. Art. 1 prevede ca toți supușii otomani să fie îndatorati a face serviciul militar. Durata serviciului pentru armata de uscat este 25 ani, dintre cari 3 ani serviciu activ, 6 ani rezervă, 9 ani în armata teritorială și 7 în gloată. La marină serviciul este de 20 ani dintre cari 5 în activitate, 10 în rezervă și 5 la miliție.

Un medic român Dr. de la facultatea din Viena, ar dori ca peste lunile de vară, Iulie și August să substitue pe vre-un coleg sau să facă praxe ca medic de băi, având cunoștințe perfecte și de tratamente hidroterapeutice. Salariul pe timpul acesta după cum va fi înțelegerea. A se adresa pentru informații la administrația »Gazetei Transilvaniei«.

O desmintire. În Nr. 94 al »Gazetei Transilvaniei« am dat loc unei »intâmpinări« semnată de »Bicazanul«, în care se aduce d-lui I. Urziceanu diferite învinuiri. Cu privire la cele scrise de »Bicazanul« am primit zilele trecute din partea d-lui Ioan Urziceanu o desmintire foarte lungă, pe care o vom publica parte în extras, parte verbal în numărul viitor popular.

Adunarea generală

a »Reuniunii femeilor române din comitatul Hunedoarei«

ținută în Deva, la 12 Iunie 1909. st. n.

Onorată Redacțiune! Am luat parte și în anii de mai înainte, la adunările generale ale »Reuniunii femeilor române din comitatul Hunedoarei«, vă mărturisesc însă, că nici una nu mi-a părut așa de interesantă și însuflețitoare, ca cea de Sâmbătă după amiază. Din toate părțile comitatului, au venit Români și Românce, ca să ia parte la o serbare culturală românească. Sala în care s'a ținut adunarea, n'a putut să cuprindă pe toți câți au venit, încât o parte a publicului a trebuit să rămână pe afară și să asculte prin ferestrele deschise ceea ce se petrecea înăuntru. Și ca o dovadă, că se tractează de munca și hărnicia țărancii române, s'au spus mai multe țesături și cusături lucrate în Atelierul Reuniunii din Orăștie, — precum covoare, perdele, cămășute și cămăși, fețe de mese, ștergare, desagi și străiți, de multe feluri, — acoperitoare de altare, te trapoade și șase rânduri de odăjdii, re-cușite pentru cultul sacru și o mulțime de mostre, care de care mai frumoase.

Publicul se delecta de cele expuse, cu o vădită plăcere și interesare și părea că nu se vor mai sfârși obiecțiunile și întrebările, când doamna prezidentă Elena Pop Hosszu-Longin, invită asistența să ocupe locul, apoi deschide ședința cu următorul cuvânt:

Onorată adunare generală.

Iată-ne cu ajutorul lui Dumnezeu, azi de nou întrunite, ca să reprivim asupra lucrărilor unui an de zile în sânul Reuniunii noastre, și a Atelierului ce ea susține, și pentru a ne consfățui și a lua măsurile cele mai potrivite pentru viitor.

Onorată adunare generală!

Nu voesc să insist pe larg asupra tuturor momentelor ce s'au ivit în decursul anului în viața Reuniunii, căci aceasta o vor face spriginiți pe acte autentice deoparte secretarul și casiera, iar de altă parte conducerea atelierului în rapoartele lor.

Nu pot însă, să nu-mi exprim bucuria putându-vă vesti, că atelierul de țesături și cusături progresaș frumos înainte, și că avem legitime nădejdi, că în viitor acest spor va merge tot crescând, încununând în fine cu izbândă deplină năzuințele

ce s'au pus de un lung șir de ani pentru atingerea acestui scop.

Am nespuse mângăiere a vă relata despre interesul viu, ce întreaga noastră societate românească a manifestat și în anul acesta, față de produsele Atelierului, încât putem zice, că dela opincă până la vâldică, toată omenirea ne-a sprijinit într'un chip sau altul, pentru a putea deschide cale victorioasă în viitor artei noastre populare.

Arhiva Atelierului conține bogate și îndușoșitoare documente cum țărance mai pricepute văzând izvoadele noastre — spuse, fie la adunările Asociațiunii, fie în alte locuri, cereau să li-se facă câte o cătrință sau altă țesătură, să o aibă drept model și consătenele lor, »originale« frumoasă cum au văzut la noi, căci la ele se cam lucră după scrisoare luată din târg, cu flori și împetrișături fel de fel și tot nu sunt așa frumoase ca cele pregătite la Atelierul din Orăștie.

În chipul acesta, se atinge scopul cel urmărit, de-a trezi luarea aminte a țărancilor noastre, ca nu după modele luate în străta din târg să țasă și coasă — cum durere o fac acum Românele noastre în multe părți, ci după formele străvechi originale, cu cari și-au împodobit zestrea de mireasă bunele și străbunele lor.

Cu adânc devotament mă închin apoi înaintea Prea Sfințitilor noștri Arhiepiscopului și Episcopului, cari au arătat multă bunăvoință față de auzuințele noastre, făcând comande prețioase la noi, și punându-ne în prospect pentru viitor înaltul lor sprijin.

Un lucru ne pare însă de îndreptat.

Ar fi de dorit anume: ca costumului nostru național se i-se dea mai multă atenție în viitor. Ar fi cred de rigoare pentru fiecare Româncă, să aibă nesmintit costumul național în dulapul ei, și să-l îmbrace ca vesmânt de să-bătoare, la serbările noastre culturale de peste an.

În programul activității Atelierului stă și răspândirea portului nostru pitoresc dând astfel pildă țărancilor să țină și ele cu sfințenie la îmbrăcămintea lor străbună.

Am accentuat acest fapt, bazată pe experiența făcută la Atelier, unde în restimp de doi ani, abia s'a făcut afară de câteva cazuri sporadice, cercări pentru costume.

Și, onorată adunare, nu e bine că nu știm noi preții aceia ce e al nostru, căci pot documenta cu unul din cele mai de frunte jurnale de modă ce ies într'un emporiu de cultură ca Berlinul, unde în urma expoziției făcute de toate națiunile pentru a arăta fiecare industria lor de casă, cea românească a rămas învingătoare.

Așa că azi până românească și bo-rangicul numit »romänischer Crep« și bro-dăriile românești sunt articlii de modă căutați și cu predilecție purtați.

Apoi o altă împrejurare. Avem în Albumele D-lui Comșa, D-soara Cosma și D-na Cornescu cărțile de aur ale ornamentice române. — Și totuși doamnele mele în multe locuri fetele cărturarilor noștri în loc de-a se servi de aceste, a căror colectare a costat atâtă muncă și trudă le vedem cosând forme streine și atât de bizare pe pânzele lor, încât ție silă să privești la ele.

Vedem, pe la esamene și diferite expoziții de ale noastre lucruri espuse schimonosite și astiel fără gust și valoare, până când dacă în școalele noastre s'ar lucra după aceste albume, s'ar introduce un stil propriu al nostru în cusăturile fe-tițelor noastre.

Am ținut să accentuez aceste pentru-că: nu numai Atelierul ce Reuniunea sus-ține, să propage în produsele sale forma-rea unui stil românesc, ci ar fi de dorit, ca peste tot, să se cultive la noi în toate straturile societății noastre cusăturile și ță-săturile noastre bătrânești, căci ele sunt o glorie a neamului nostru și e păcat, să le abandonăm înlocuindu-le cu muștre strei-ne, fără gust și fără valoare estetică. Și aici Vă rog Doamnele mele să binevoiți a da sprijinul D-Voastră valoros comitetului ce conduce atelierul nostru.

Vă solicit și rog deci pe toate, doam-nele mele, ca fiecare membră a acestei Re-uniuni, care servește aceasta frumoasa muncă românească, să faceți în jurul D-Voastră un apostolat întru izbândirea ca-uzei, căreia am dedicat activitatea noastră.

De-a susținea, de-a promova, de-a înălța industria de casă românească. Pu-neți cu inima caldă tot devotamentul și pri-ceperea D-Voastră luminată în serviciul acestei idei îndemnând, încurajând, unde numai prilej va fi trebuința de-a arăta dragostea noastră față de țăranca soră, depozitară de veacuri a moravurilor și tra-dițiunilor noastre, cari documentează obâr-

șia noastră și faptul, că am fost și noi ceva în lume!

Declar a XVII adun. gen. de deschisă.

In fine presidenta rosti următoarele:

Onorată adunare generală!

Înainte de a trece la agendele ofici-oase țin să aduc tributul nostru de re-cunoștință memoriei fostei casiere a Reu-niunii, D-na Susana Csatt n. Aldea, care un lung șir de ani a administrat averea ei, cu rar devotament și conștientiositate. La înmormântarea ei, comitetul a luat par-te corporativ, depunând o cunună de flori pe sicriu, drept recunoștință pentru meri-tele ei.

Mai am durerea de a vă anunța tre-cerea la cele eterne a doi generoși bine făcători ai Reuniunii. Aceștia au fost Ște-fan C. Grecianu, mare proprietar și mem-bru onor. al Academiei române și archi-mandritul Nifon, fostul stareț al mănăști-rei de la Sinaia. Cel dintâi urmăria cu viu interes munca Reuniunii; pe lângă cuvîn-te încurajatoare ce ne adresa tot mereu, ni-a trimis și o sumă frumoasă, iar archi-mandritul Nifon ni-a dăruit, când s'a în-ființat Atelierul o colecție bogată de ță-sături, cari se păstrează sub numirea de »Colecția Nifon«. Vă rog să ne exprimăm durerea noastră prin sculare și să zicem: În vezi pomenirea lor între cei dreți ai Domnului!

Adunarea și-a exprimat condolența prin sculare repetind cuvintele prezidentei.

Secretarul dă cetire raportului pre-zentat de comitet despre tot ce s'a făcut și s'a petrecut în sânul Reuniunii dela ultima adunare generală, ținută la 22 Faur 1909. Din acel raport se vede, că comi-tele a întreprins și a făcut tot ce i-a stat în putință, ca să se execute concluzele a-duse și să se înainteze scopul Reuniunii, în cadrele înguste în care se poate mișca și cu mijloacele modeste de care dispune. Se arată, că în decursul anului trecut și până la adunarea generală prezentă comi-tele a stăruit mai cu samă, ca să asigure întărirea și prosperarea atelierului;

ca să facă expoziție la adunarea gen. a »Asociațiunii« la Șimleu,

ca numărul membrilor și a binefă-cătorilor mereu crește,

ca lumea tot mai mult se interesează de ceea ce Reuniunea și-a propus a a-juge,

și, că și Reuniunea și-a ținut de da-torie a da sprijin unde s'a cerut și a putut.

Din raportul doamnei casiere sub-stituite până la adunarea prezentă se vede că dela ultima adunare generală în-tratate dau o sumă de 4828 cor. 94 bani, iar eroagațiunile o sumă de 4791-54 cor. rămânând un rest de bani gata de 37 cor. 40 bani, care sumă s'a depus pe masa a-dunării, — că de prezent Reuniunea are depusă, la cinci institute de bani române o sumă de 12.800 coroane.

Din socotelele și bilanțul dela atelier se vede că pe lângă o circulațiune de peste 12.000 coroane — averea reală a Reuniunii dela atelier reprezintă o sumă de 3652-73 cor. plus că s'au aplicat acolo mai multe lucrătoare și eleve, care încă pot câștiga câte ceva — după hărnicia.

Cu o deosebită atențiune s'a ascultat raportul doamnei Victoria Dr. Erdelyi, despre toate fazele peripețiilor, greutățile și grijile dela Atelier. Cu o dexteritate proprie a arătat, cum a trebuit să facă formale studii, pe un teren de tot nou și câte experiențe a trebuit să-și câștige ca să poată da o directivă și bază la tot ce trebuia să se facă.

A arătat apoi, cum în viitor va tre-bui să se urmeze și ce puteri vor trebui nesmintit să se aplice, ca scopul ce să urmărește, să se poată ajunge mai cu în-lesnire.

Viue și sincere aplauze și aclamări ale publicului au întâmpinat acest raport. S'au ales apoi comisiunile:

1) pentru înscrierea membrilor: d-nele Hortensia Dr. Suciu n. Penciu, Veturia I. Lăpădat, Emilia Moldovan m. Herbai și d-l Dr. Virgil Olariu.

2) în comisiunea pentru censurarea raportului prezentat de comitet, d-nele Valentina Dr. Popescu, Aurelia Dr. Marghita și d-l Dr. Iustin Pop.

3) în comisiunea pentru censurarea raportului prezentat de casieră și a soco-telilor dela Atelier: D-nele Valentina Dr. Parascha, Maria I. Moța și d-nii Adam Lesnican și Dr. Enea Papiu.

Actele apoi se predau comisiunilor și ședința se suspendă, până vor termina lu-crarea lor comisiunile, iar publicul se gru-pează de nou pe lângă lucrările expuse.

Redeschizându-se ședința comisiunea

pentru înscrierea membrilor, prin d-na Veturia I. Lăpădat raportează, că s'au în-scris 6 membre fondatoare, 2 membre pe viață și 27 membre ajutătoare, încasân-du se suma de 268 cor.

Referentul comisiunii pentru censu-rarea raportului prezentat de comitet, d-l Dr. Iustin Pop spune, că s'au căutat ac-tele și comisiunea s'a convins de bunele intențiuni și munca prestată de către co-mitet în scopul ca Reuniunea să poată face tot mai îmbucurătoare progrese.

Comisiunea pentru censurarea soco-telilor dela Reuniune și Atelier, prin d-l Adam Lesnican raportează, că toate s'au aflat în deplină ordine.

Adunarea generală ia act, votează multămită și dă comitetului absolutul obicuit. Se face propunere și adunarea generală decide, că pentru trebuințele de la Atelier. pe anul 1909 să se voteze o sumă de 3000 cor. din care sumă să se dea un stipendiu pentru o elevă, care să meargă la o școală de țesătorie, ca la timpul său să poată fi aplicată la Atelier.

Expirând mandatul pe trei ani al co-mitetului, presidenta și cu întregul comi-tele își dă demisiunea și după o pauză, la propunerea d-lui Dr. Iustin Pop, adunarea generală alege cu unanimitate:

Prezidentă: Elena Pop Hosszu-Longin, I. Viceprezidentă: Victoria Dr. Erdelyi II. Viceprezidentă: Emilia vād. Ro-manul n. Papiu.

Casier: Dr. Virgil Olariu.

Controlor: Vilma Schuster n. Moldovan

Secretar: Deonisiu Ardelean.

Bibliotecar și arhivar: Laurențiu

Curea din Deva.

Directoară la Atelier: d-na Victoria Dr. Erdelyi.

Conducătoarea Atelierului: d soara Tiberia P. Barcian.

Secretar și contabil la Atelier: d-l Si-mion Vlad din Orăștie.

Membre în comitet: Aurelia Dr. Hosszu n. Felco, Emilia Moldovan n. Her-baj, Alexandrina Dr. Pop n. Moldovan, Aurora Dr. Olariu n. Popovici, Marietta Olariu, Elisabeta Ardelean, Elena Curea, toate din Deva.

Ana Dr. Vlad n. Iancu, Veturia I. Lăpădat n. Pap, Maria Moța n. Demian, Maria Mihai n. Demian, Hortensia Mihai toate din Orăștie.

Hortensia Dr. Suciu n. Penciu, Victoria Popovici n. Vlad, Elena Popovici n. Barcian, Valentina Dr. Popescu n. Chior-niță, Dora Dr. Bontescu n. Vuia, Eugenia Sânsion n. Pop toate din Hațeg.

Luisa Pop n. Șandor, Ana Macrea n. Dămila, Elisabeta Osvadă n. Danila, Veturia Dr. Dubleş n. Corvin, din Hunedoara, — Maria Șinca n. Popovici din Batiz.

Regina vād. Dragomir n. Ciura din Gurasada, Olimpia Morar n. Mihăltan, Iulia Roșu n. Șuiaga, Victoria Lesnican n. Trifan din Dobra.

Aurelia Demian n. Tepeș, Veturia Dr. Pap n. Bontescu, Sofia Gherman n. Feier, din Brad.

Maria Oprea n. Adamovici, Asinefta Gherasim n. Popovici, Florica Datca n. Roman din Ilia, Ella Moldovan n. Moldo-van, Ana Sida din Băiță, Aurelia Dr. Mar-ghita n. Șerban din Geoagiu.

Bărbați de încredere pe domni Fran-cisc Hosszu-Longin, Dr. Alesandru L. Hosszu, Dr. Iustin Pop, Alesandru Moldovan sen. Alesandru Moldovan jun. din Deva, — Dr. Stefan Erdelyi, Dr. Aurel Vlad, Ioan Lă-pădat, Dr. Romul Dobo, Dr. Enea Papiu din Orăștie, — Dr. Gavril Suciu, Dr. Cor-nel Popescu, Dr. Victor Bontescu, Dr. Au-gustin Străitar din Hațeg. Vasilie Osvadă, Nicolae Macrea din Hunedoara, — Iosif Morariu, Adam Lesnican din Dobra, Dr. Ioan Marghita din Geoagiu.

Presidenta mulțămind pentru încre-derea dată noului comitet, imploară dela Dumnezeu har și binecuvântare asupra lucrărilor Reuniunii și declară adunarea ge-nerală de închisă.

Correspondentul.

A p e l.

În ziua de 12 Iunie st. n. anul curent între orele 12 din zi până la 1 oară p. m. în urma unei furtuni mari — ameste-cată cu ghiață (peatră) până la mărimea ouălor de găină, toate sămănăturile de toamnă și primăvară ale comunei Șercăița și Bucium (comitatul Făgărașului) au fost nimicite total cauzând astfel pagube con-ziderabile, neprețuibile și lăsând locui-torii acestor 2 comune într-o stare deplo-rabilă. O astfel de vreme nici că s'a mai auzit, dar decum văzut vreodată, nici de cei mai bătrâni oameni din sat. Deodată cu furtuna a început să cadă peatră (ghia-

ță) mai întâi ca alunele și gradat tot mai mare, până când a căzut de mărimea ouălor, nimicind tot ce i-a stat în cale. Holdele de toamnă și sămănăturile de primăvară s'au prefăcut toate fără excepție în puderi, amestecate fiind cu pământul, așa că în unele părți nici cu coasa nu se mai pot strânge ca nutreț pentru vite. După furtună hotarele comunei apar ca pustii, fără să se mai cunoască că au mai fost sămănături.

Gheața considerabilă a deslipit casele, a spart țigla de pe case, a rupt arbori și pomi, i-a despoiat de coaje, iar poamele fără deosebire le-a nimicit cu totul, iar de sămănăturile și verdețurile de prin grădini nici nu se mai cunoaște că au existat vreodată.

Cu un cuvânt nici poame, nici verdețuri, nici bucate n'au rămas, pomii rămânând fără frunze și despoiați, comunele și grădinile apar ca în luna lui Faur.

În urma aglomerației de peatră multă, s'a pornit o vale imensă și păraună de gheață pe toate stradele; prin curți gheața s'a adunat și ridicat la înălțimea de 1/2 metru, așa că după furtună gheața a trebuit să se scoată cu lopețile afară. Iar ce e mai mult, abia au mai rămas ferestrii întregi la case, pătrunzând astfel gheața și prin case, de-ți era frică să mai stai și în casă, umplând astfel de apă și ghița casele. Trebuia să te ferești bine, ca să nu te lovească ghița și în casă.

Multe din vitele mai mărunte de pe câmp au fost nimicite și duse de apă. Tot astfel au murit și o mulțime de gălile. — Oamenii cari au fost în câmp la sapă numai cu mari greutate au putut să-și scape viața. Iar copiii mici de fașe erau aproape să se prăpădească în urma loviturilor celor neîndurate.

Ierburile de asemenea s'au nomolit și prăpădit cu totul. Cu un cuvânt pot să zic, că a fost bătaia lui Dumnezeu.

Locuitorii comunelor sunt expuși la o mulțime de suferințe și pierderi, căci își poate ori și cine inchipui, că în timpul de azi, când existența traiului nu le este asigurată nici de pe o zi pe alta, numai cu greu și cu pierderi materiale necalculabile, pot să ajungă și să vadă roadele anului viitor.

Cu considerare deci la pierderile și pagubele ireparabile ce s'au cauzat în aceste 2 comune, în urma evenimentului de sus, apelăm la ajutorul tuturor binevoitorilor creștini, rugându-i a contribui fiecare cu ceva ajutor, ca astfel să putem exista și să punem bază la susținerea a 2000 de suflete, rămase fără hrană necesară și îngropate pe timp de zeci de ani în haosul peirii.

Ajutoarele eventuale rog a se trimite primăriilor comunale din ambele comune, cari se vor quita la timpul său pe cale ziaristică.

Rugând pentru sprijin pe ori ce om cu inimă de creștin, anticipative trimit mulțămitele mele în numele ambelor comune, tuturor sprijinitorilor și binevoitorilor.

Sercăița, în 13 Iunie 1909.

Petru Bărbat,
notar cercual.

Concert și petrecere în Gherla.

Reuniunea gr. cat. de cântări din Gherla invită la concertul ce-l va aranja la 27 Iunie st. n. 1907, în sala cea mare dela hotelul »Coroana« din Gherla, sub patronajul d-lor: Dr. Teodor Mihali, deputat dietal, Alexandru Ancean, jude reg., Dr. Vasile Ramonczai, avocat, Alexandru Nemeș, jude reg. pens., Alexandru Lemenyi, protopop, Andrei Todoran, proprietar de tipografie. Dirigent: Dr. I. Cl. Iuga. Începutul la 7 1/2 ore seara. Prețul de intrare: locurile din șirul I—III. 3 cor., IV—V. 2 cor., șirul V—VIII. 1 cor. 60 fil., parter 1 cor., balcon 2 cor. Venitul curat este destinat pentru scop filantropic. Adresa casarului: Iuliu Popp, Szamosújvár. Sosirea trenului: de către Bistrița—Dej: la 3 oare 45 min. p. m.; de către Cluj: la 6 oare 59 min. sara.

Program: 1) »Pre Tine te lăudăm«, de G. Dima, executată de corul bărbătesc al Reuniunii, 2) »In pădure«, de *., executată de corul bărb. al Reuniunii. 3) a) »Sărmană frunză«, de G. Dima, executată de corul mixt al Reuniunii. b) »Hai în horă«, de G. Dima, exec. de corul mixt al Reuniunii. 4) »Fantazia apasionată«, de Wieuxtemps, solo de violină cu acompaniament de pian exec. de d-l Dr. I. Cl. Iuga. 5) »Brumărelul«, baladă de I. Mureșianu, cor mixt și soli cu acompaniament de pian, executată de corul mixt al Reuniunii. 6) a) Arie din opera lirică de O. Bimboni »Haiducul«, b) »Dorul de țară« și »Frunză verde«, de Dr. I. C. Iuga, solo de sopran

cu acompaniament de pian, executată de d-na Victoria I. Karsal. 7) »Mama lui Ștefan cel Mare«, baladă de G. Dima pentru cor mixt și soli cu acomp. de pian, executată de corul mixt al Reuniunii. — NB. Acompaniamentele la pian le va susține d-l Ioan Berán, profesor de muzică în Gherla.

După concert urmează petrecere cu dans. Intrarea pentru o persoană 2 cor. pentru familie de 3 membri, 5 cor. Damaele sunt rugate a participa la petrecere în costume naționale. În comitetul aranjator se află 32 domni.

Expediții celebre la polul sud.

Exploratorii cari au însoțit pe locotenentul Shackleton în expediția sa la polul sudic: Ernest Joyce, Frank Wild, geologul Raymond Priestley, pictorul Marotre și Bernard Day s'au întors la Londra din lunga lor expediție. Într'un interview acordat unui ziarist, Frank Wild a arătat greutatea, pe cari el și soții săi au avut să le întâmpine.

Noua expediție a avut un succes strălucit. Wild a declarat cu o vădită satisfacție că au ajuns până la gradul 88, 23 lățime, până la care n'a ajuns până acum nici un explorator nu numai la polul sudic, dar nici chiar la cel nordic. Când am luat hotărârea de a ne întoarce înapoi — zise Wild — nu mai aveam de făcut decât 111 mile până la țelul nostru. Am fost siliți însă să ne întoarcem de oare-ce ne lipsea hrana. Era imposibil să putem vana ceva. Aveai impresia că ești într'o lume înghețată, din care au perit toate vietățile. O pustietate de gheață și zăpadă se întindea nemărginită înaintea noastră și peste ea vântul sufla trist și lugubru. Uneori frigul era așa de puternic, în cât, descoperindu-ți fața, te pătrundea ca o tăetură de briciu.

»Singurul mijloc în contra acestui frig grozav era o hrană bună, și abundentă. A răbda foamea în astfel de împrejurări însemnează a te lăsa de bună voie pradă unei morți sigure. Hrana noastră se compunea în mare parte din carne și pesmeți. Aveam cu noi carne, ciocoladă, ceal și cafea. Bucatele le pregăteam într'o mașină cu aluminiu. Pentru a avea apă de băut topeam zăpadă. Fiecare aveam cu noi haine de blană, pe cari le îmbrăcam la culcare. Dacă vre-odată ai fi silit să dormi afară la o temperatură de 70 sau 80 de grade, te sfătuesc să iei lângă d-ta un câine. Acesta îți aduce cele mai mari servicii.

»În apropierea țărnicurilor cât-va timp am căutat să vânăm câte ceva. Carnea de focă este destul de gustoasă. Aduce mult la gust cu carnea de vită. Tot așa și pinguinele, a căror carne seamănă la gust cu a raței sălbatice. Focole și pinguinii se vânează foarte ușor. Ele nu fug de om. Stau mirate în fața lui, așa că vânătorul le poate ucide după plac.

Bibliografie.

»Lecții practice din Istoria naturală«. Acesta este titlul unei cărți didactice, apărute în tipografia Ciureu, al cărei autor este d-l Inv. Radu Prișcu. Prețul cărții, broș. e de 2 cor., legată de cor. 2-60. Dint'o recenziune a d-lui prof. Dr. Șpan, estragem următoarele aprecieri:

»Meritul autorului zace însă mai ales în faptul, că și-a dat silința, ca aproape la fiecare lecțiune se adaugă ca material de concentrațiune istorioare, legende, poezii, fabule, prin ceea ce stărnește cu deosebire interesul elevilor față cu materialul istoriei naturale. Am convingerea că lecțiile din această carte, pertractate cu sârguință în școală vor da elevilor cunoștințe sigure și dăinuitoare. În lucrarea de față autorul cuprinde numai lecțiuni de zoologie, rămânând, ca celălalt material să-l prelucre succesiv, dacă va preîntâmpina sprijinul colegilor... Lecțiile din opul de față sunt tratate după treptele formale; unele sunt amănunțit lucrate, altele sunt numai schițe. În ele e cuprins tot materialul zoologic, necesar în o școală primară românească. În școalele neîmpărțite, putem fi mulțumiți, dacă se pertractează și numai o parte, căci învățătorul din aceste școale nu dispune de timpul fizic necesar... Cartea de față e lucrată cu multă îngrijire și pricepere pedagogică. Ea e chemată să aducă însemnate servicii învățătorului în munca sa dascălească și să contribuie la îmbunătățirea învățământului natural. Am dori să devină o soață credincioasă a fiecărui învățător dela școalele noastre populare.

La cazul grațierei d-nei Vlad.

Din cele ce s'au scris până acum de foile unguerești despre grațierea d-nei Vlad iese la iveală, că Domnii dela cârmă s'au gândit ca prin grațierea d-nei Vlad să taie apa dela moara »agitatorilor români« ca să nu mai poată »ațâța« contra Ungariei.

Asta-i vorbă așa pe deasupra. Adevărul este, că ministrul de justiție Günther a crezut, că prin grațierea d-nei Vlad va desarma pe medicii din România, cari în memoriul lor către comitetele naționale ale medicilor au amintit numai de cazul condamnării d-nei Vlad. S'au și grăbit unele foi din România să dea cu socoteala, că acum medicii români, covârșiți de atâta »cavalerism« maghiar, vor scrie la Budapesta: Scuzăți greșeala, ce-am făcut-o.. De azi suntem însă iarăși frați și aliați de cruce.—Se zice, că și părintele Lucaciu, aflându-se în București, ar fi zis o vorbă, care s'a tălmăcit așa, ca și când ar crede cu putință, că prin grațierea s'a indulcit iarăși treaba, și că medicilor români li s-ar da prilej ca să poată merge acum la congresul din Budapesta.

Amintitele ziare de dincolo și părintele Lucaciu au uitat numai un moment, că medicii din România sunt oameni culți și conști de ceea ce fac și nu se îndreaptă după știrile de senzație ce se răspândesc din Budapesta și București, ci după convingerile lor cele mai bune, cari în cazul de față îi sfătuiesc să nu se lase a fi ademniți de nici un fel de apucătură bizantină a șovinismului militant. Dacă ei au făcut un pas, l'au făcut având înaintea ochilor soartea unui întreg neam, nu însă un caz, sau două, sau chiar toate cazurile de condamnare, ce sunt azi la ordinea zilei.

București, 17 Iunie. D-l Doctor Toma Ionescu, președintele comitetului român al medicilor, a declarat mai multor ziaristi, că hotărârea luată de comitetul național al medicilor e irevocabilă și că medicii români nu se vor mai duce la Budapesta.

Budapesta, 17 Iunie. Un ziar de seară anunță, că Maj. Sa a însărcinat între alții și pe fostul ministru de finanțe Lukacs să se ocupe cu rezolvarea crizei guvernamentale. Lukacs se află acum la Viena și a fost de mai multe ori în audiență la împărat. În baza acestei însărcinări, fostul ministru de finanțe a vizitat pe Kossuth spre a-i expune planul său. Dânsul propune să se formeze un minister din partidul independent, cu condiția însă, ca presidenția și ministerele de finanțe și interne să fie încredințate unor politicieni, cari nu aparțin nici unui partid politic. Cabinetul astfel format va avea însărcinarea să introducă reforma electorală. Celelalte chestiuni rămase în suspensiune, ar urma să se rezolve de către parlamentul ce se va constitui în baza legei electorale. Kossuth a comunit acest plan frunțașilor partidului independent, însă dânsii nu l'au acceptat. Lukacs se va înapoia în curând dela Viena și-și va continua la Budapesta misiunea lui.

Constantinopole, 17 Iunie. Un articol de fond al ziarului »Tasviri Efkiar«, al cărui editor este deputatul Tewfik Ebbuzia, pledează în favorul unei alianțe turco-române.

Londra, 17 Iunie. În ședința de ieri a camerei deputaților, socialiștii au provocat scene furtunoase pe tema vizitei țarului. Deputatul Thorne a interpelat guvernul în privința acestei vizite. Secretarul de stat Grey a spus, că Anglia este datoare să pri-

mească pe țar în mod oficial ca și pe alți monarhi. Thorne s'a ridicat strigând: »Sper că țarul își va primi răsplata!«. Fiind chemat la ordine, Thorne a părăsit sala în mijlocul unui tumult enorm, strigând: »Țarul este un neomenos«.

Berlin, 17 Iunie. »Lokalanzeiger« află din Salonic, că la frontiera Tesaliei s'au concentrat detașamente însemnate. Firma Allatini a primit o comandă, ca să furnizeze imediat făină pentru 40 de batalioane. Cercurile grecești sunt foarte surescitate din cauza acestor pregătiri de războiu.

Doi ucenici de tipografie află imediat primire în stabilimentul nostru tipografic, unul ca învățcel la mașină, altul în zețarie. Cei ce vor avea mai mult ca două clase gimnaziale ori reale, vor fi preferiți. A se adresa la administrația »Gazetei«.

ECONOMIE.

Provețe de apărare împotriva peronosporii viticole.

Între vrășmașii (inimicii, dușmanii) cei mai mari ai viilor se numără și peronospora viticolă, numită în unele locuri și mană.

Peronospora e un mucegaiu (burete) care atacă și pustiește frunzele, florile și bobitele vițelor de viie așa, că în scurtă vreme poate să nimicească tot rodul viei din an afară de aceea uscându-se frunzele vițelor, lăstarii nu pot crește, rămân verzi și necopti, iar urmarea este, că pentru anul viitor nu vor avea lemnul de rod; vița întregă se slăbește și, dacă se repetă aceasta vre-o câți-va ani, vița piere. *Pagube mai mari decât peronospora numai phyloxera căsunează viilor.*

Cunoscut fiind însă mijloacele de apărare, e de mare însemnătate, ca să ne apărăm împotriva ei înainte de a se ivi.

Apărarea constă în aceea, că stropim vița de vie cu așa numita *zama bordoleză*. Aceasta nu e altceva decât apă, în care s'a topit piatră vânăată (sulfat de cupru) și s'a adaus var.

Apă de stropit o pregătim în modul următor:

Pentru stropitul dintău se folosește la fiecare 100 litri de apă 3/4 kgr. peatră vânăată și tot atâta var stâns. (Sub var stâns este a se înțelege, că luând peatra de var, punem puțină apă peste ea așa că varul să se pretacă numai în praf fin, din praful acesta se ia tot atâta ca și din peatra vânăată).

Pentru ca topirea să se facă mai iute, peatra vânăată se leagă în un săculeț de pânză rară și se atârână în jumătatea de apă câtă voim să folosim, iar în cealaltă jumătate de apă punem varul stâns, mestecând bărbătește, ca să se topească bine în apă.

După ce s'a topit peatra vânăată, tur-năm în soluțiunea aceasta laptele de var, strecurându-l prin o sătă veche de var, celele de prin var să nu ne strice stropitoarele și apoi mestecăm mereu. Dacă apa de stropit are colorarea albastră a cerului, aceasta dovedește că am pus var deajuns în zama bordoleză, iar la caz că ar mai fi rămas ceva din laptele de var. punem în apa de stropit tot atâta apă curată.

Despre aceea că pus-am var de ajuns ne mai putem convinge și așa, că cumțărăm din farmacie (apotecă) de vre-o câți-va cruceți hârtie roșie de lacmus și cu aceasta cercăm zama bordoleză. Dacă hârtia roșie se învinețește, aceasta dovedește, că am folosit var deajuns, dacă rămâne însă roșie, mai punem puțin lapte de var până ce hârtia învinețește.

Zama astfel pregătită o stropim cu ajutorul stropitoarelor (proaștelor, tulumbeilor) anume făcute spre acest scop. De câteori umplem stropitoarea, mestecăm bine apa de stropit din butoiu sau din ciubărul, în care am făcut-o, și o strecurăm prin sătă ca să nu între gunoi în stropitoare. E bine dacă și în decursul stropitului se scutură (clatină) stropitoarea din spate pentru ca să se amestece zama din ea.

Pentru întâia oară se stropește când lăstarii au 8—10 frunze, adică pe la mijlocul lunii Maiu, a doua oară la 14—20 zile după stropitul întâiu, a 3-a și a 4-a oară în lunile Iulie și August.

Pentru stropitul al doilea și celelalte se va lua 1 kgr. peatră vânăată la 100 litri apă și tot atâta var stâns. Mai multă peatră vânăată nu e de lipsă să se iee, de oarece mărește numai cheltuielile fără a avea succes mai mare.

La stropit să îngrijim, ca zama să ajungă peste tot locul, va să zică nu numai frunzele, ci și ciorchiiu precum și florile, boabele și lăstarii să fie stropiți, căci peronospora îi atacă și strică și pe aceștia.

Zama bordoleză să se facă numai în ziua în care se și folosește, de oare ce dacă stă pierde din putere.

Timpul cel mai periculos pentru viță este, când după o ploaie mărunț urmează căldură mare, căci atunci se ivește peronospora mai tare și în asemenea cazuri, dacă viaa încă nestropită, o stropim fie chiar și pe ploaie, de oare ce numai așa putem împedece ivirea și lățirea peronosporiei.

Apărarea contra peronosporiei trebuie să fie totdeauna preventivă, adică înainte de a se ivi peronospora. Frunzele atacate noi nu le mai putem vindeca cu nici un fel de praf sau stropit, deci trebuie să avem grijă să stropim la vreme, de oare ce ori-ce întârziere aduce pagube mari după sine prin pierderea în mare parte a recoltei și prin necoacerea coardelor de rod pentru anul viitor.

(Comunicată de comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comit. Sibiu“.)

Apel.

Subscriși având în vedere diferitele necesități financiare a locuitorilor din frunța comună Mărgău și jur și cunoscând greutatea și neajunsurile ce le au de întâmpinat în procurarea creditelor necesare economiei și industriei lor, — având mai departe și aceea în vedere, că o instituție solidă, care să-i deprindă cu economisirea nu numai că ar fi foarte folositoare, dar e chiar ardentă lipsa ei, după o desbatere cuminte și serioasă, în cea mai bună armonie, am hotărât a înființa pe baze solide, sub firma »Zorile institut de credit și economii, societate pe acții în Mărgău«, un institut financiar, care să satisfacă tuturor necesităților mai sus amintite.

Capitalul societății al înființându-l institut se fixează de-oceană cu 10.000 coroane (zece mii) împărțit în 200 acții à 50 cor. Dacă însă se vor subscrie acții și peste suma de 10.000 cor., capitalul societății îl va forma suma acțiunilor subscrise.

În urma acestora rugăm pe tot omul de bine, ca având în vedere marile interese economice-financiare ale populației din ținutul nostru, să grăbească în ajutorul ei prin subscrierea de acții la înființându-l institut.

În scopul acesta ne luăm voie a lansa următorul

Prospect:

Subsemnații membrii fondatori ai înființându-l institut de credit și economii »Zorile« oferă subscriere de acții pe lângă condițiile următoare:

1. Acțiunile vor purta numărul 1—200 eventual până la n-rul maximal al acțiunilor ce se vor subscrie.

2. Prețul unei acții este 50 coroane și 3 cor. taxă de fondare.

3. Termiul pentru subscrierea de acții se fixează pe 1 Decembrie stil nou 1909.

4. Prețul acțiunilor se plătește deocamdată la mâna d-lor Romul Ramonțian paroch, George Ungur cantor și proprietar și Todor Popa primar comunal și proprietar, — plenipotențiați de subscrișii fondatori precum urmează.

La subscriere 10% a valorii nominale plus 3 coroane taxa de fondare de fie-care acție.

Apoi restul în următorul mod:

- 20 % în 1 Ianuarie 1910
- 20 > în 1 Aprilie 1910
- 10 > în 1 Iulie 1910
- 20 > în 1 Octombrie 1910
- 20 > în 1 Ianuar 1911.

Până la liberarea definitivă a acțiunilor solvirea ratelor se quitează prin titluri provizorii.

După prima adunare generală, care se va ține în Ianuarie 1910 și în care se vor hotărâ statutele, se va alege prima direcțiune și comitetul de supraveghiere, se vor putea plăti și toate ratele deodată.

Neplătindu-se vre-o rată la termen, direcțiunea provoacă pe respectivul ca în decurs de 30 de zile să-și achite restanța căci în caz contrar sumele plătite cad în favorul fondului de rezervă.

De altfel pentru sumele neplătite la termen se vor plăti 6% interese de întârziere.

Fondatorii își rezervă toate drepturile.

Mărgău (Meregyó) în 1 Iunie 1909 stil nou.

Membrii fondatori:

Romul Ramonțian m. p. paroch, George Ungur m. p. cantor și proprietar, Popa Todor m. p. primar și proprietar, Petru Proptean m. p. Morariu George m. p. Morariu Todor m. p. George Raica m. p. Brad Simion noana m. p. Ungur Petru m. p. proprietari, Iacob Boeriu m. p. învățător, Petru Panea m. p. măsar și proprietar, Brad Teodor și Brad Onuțiu Nățu m. p. proprietari, Ioan Mango m. p. învățător, Brad George m. p. proprietar, Popa George m. p. proprietar, Tiutișiu Todor m. p. proprietar, Onuțiu Brad m. p. croitor, X Măț Onuțiu suști, X Teodor Brad, X Petru Cuș a Vili m., p. X George Cuirțiu tima, X Onuțiu Cușu Vili proprietari, prin Mango m. p.

Dare de seamă și mulțămită publică.

Cu ocaziunea producțiunii muzicale-teatrale aranjată de »Corul bisericii gr. or. române a Sfintei Adormiri din Brașovul-vechiu« în ziua de Rosalii în sala hotelului Central Nr. 1 au binevoit a contribui cu ofrande benevole următoarele Doamne și Domni:

I. Prin poștă: Vener. Domn Ladislau Popa, maior (Clușiu) 2 cor.

II. Înainte de producțiune: Doamna văd. Floarea Coleșa 3 cor.

III. În seara de producțiune: Iosif Oncioiu, contabilul Filialei »Albina« 5 cor., Dumitru N. Căpățână 5 cor., Nagy József 4 cor., Ioan Voicu, 2 cor., George Puiu 2 cor., Ioan Sârbu 2 cor., Nicolae Arsu 2 cor., Vasile Cranga, învățător 1 cor., Vasile Ivan, serg. m. 1 cor., Nicolae Marica 1 cor., Nicolae Căpățână 1 cor., George Rusu 1 cor., Constantin Spătar 1 cor., N. Balea 1 cor., George Navrea jun. 1 cor., George Szöcs 1 cor. și Vasile Meșotă 40 bani.

IV. După producțiune: Domnul Ioan Murăroiu, funcționar la »Albina« 2 cor.

Comitetul Corului își ține de cea mai sfântă datorință a aduce la cunoștința Onor. public și în deosebi stimaiilor Domni, cari și cu ocaziunea aceasta ne-au oferit obolul D-lor prin suprasolviciile marimoase, că rezultatul acestei producțiuni a fost și de astădată deplin mulțămitor. Intratele totale au fost de 445 cor. 70 bani, iar cheltuelile au fost de 267 cor. 40 bani din cari subtrăgându-se cheltuelile din suma intratelor, rămâne un venit curat de 178 cor. 30 bani, cari s'au adaus la fondul acestui cor.

Rugăm din inimă pe această cale pe toți suprasolvenții și trimițătorii binevoitori să primească cea mai profundă mulțămită încredințându-i de stima și recunoștința ce le-o păstrăm!

Dumnezeu să le întoarcă înzecit!

Exprimăm marea noastră mulțămită tuturor prea stimaiilor Domni și doamne, fete și feciori, care au binevoit a ne onora cu prezența d-lor și la această înălțătoare festivitate!

Dumnezeu să-i țină încă mulți ani!

De închiere mai amintim, că comitetul Corului în ședința sa ținută Marți în 6 Mai st. v. a. c. a destinat frumoasa sumă de 100 cor. pe seama bisericii »Sfintei Adormiri din Brașovul-vechiu« pentru reparațiunile avute în primăvara anului acestuia.

Brașovul-vechiu, în Maiu v. 1909.

Dumitru N. Căpățână,	Dumitru Noian,
președinte.	cassar.
Dumitru Jaliu,	Ioan Rusu,
secretar.	controlor.

MULTE ȘI DE TOATE.

Sărutul.

Dacă e adevărat că sărutările nepermise sunt cele mai dulci, atunci cu drept cuvânt tinerii și fetele din Minesota (America) sunt vrednici de compătimit pentru-că la ei sărutatul e oprit prin lege. În senzul legilor numai aceia se pot săruta, cari pot documenta cu atestat medical că sunt sănătoși. Legea nu permite însă medicilor să dea astfel de atestate celor cari sufer de morb de inimă. Tot o astfel de lege s'a adus și în provincia Virginia — spre cea mai mare mahnire a tineretului. Un medic (la tot cazul unul bătrân) a prezentat acest proiect de lege, prin care un sărut se pedepsește cu 25 dolari, iar în caz de repetiție 50 dolari, pentru că în urma cercetărilor științifice s'a constatat că prin sărutat se molipsește cei mai mulți oameni de multe

morburi lipicioase. Și deoarece-ce un director de teatru a făcut observarea că el nu poate împedece pe actorii din trupa sa să se sărute pe scenă, fiind-că așa se cere în piesă, medicul a mai adăugat la proiectul de lege și următoarele: »Iar scriitorilor dramatici li-se interzice de a scrie astfel de piese, în cari actorii sunt siliți să se sărute«.

Cât poate să coste o grevă a lucrătorilor.

În Anglia a fost în 1897 o grevă a mecanicilor, care a ținut 30 săptămâni și care n'a folosit la nimic. Pagubele au fost însă foarte mari. Sindicatul lucrătorilor a trebuit să cheltuiască întreaga sumă de rezervă de lei 18.500.000. Leafa lucrătorilor pentru cele 30 săptămâni făcea 50 milioane de lei. Alte bresle de lucrători pierdură 25 milioane. Așa dar proletariatul englez a pierdut atunci 93 milioane de lei. Societățile și stăpânii au suferit pierderi încă și mai mari. Cu un cuvânt s'au pierdut atunci, fără nici un folos pentru mecanicii englezi, suma uriașă de 250 milioane lei.

Femeia în proverbele rusești.

Se zice că Japonezii nu prea iubesc femeile. Se pare însă că nici Rușii nu le iubesc, dacă ne-am lua după proverbele lor. Iată câte-va proverbe rusești cari ne pot da o idee despre dragostea lor față de femei:

»Dacă ți-ai bătut nevasta dimineața, nu uita să o bați din nou și la amiază.

»Poți să-ți bați nevasta ta și cu o coadă de mătură, că doar nu e de porcelan«.

»Două femeii constituiesc o adunare, trei un iad«.

»Capul femeii e așa de gol ca și pun-ga unui tătar«.

»La femeie și la bețiv lacrimile sunt ieftine«.

»Unde dracul nu se poate duce singur, el trimite femeile«.

»Scutură-ți nevasta ca pe un pom cu fructe«.

»Cu cât îți vei bate mai mult nevasta, cu atât îți va merge mai bine gospodăria«.

Averea lui Micado.

Cheltuelile casei imperiale japoneze sunt mult mai mari decât ale tuturor Curților din Europa. Mare parte din aceste cheltueli Micado le acoperă din averea sa proprie, căci Micado, pe lângă foarte multe acțiuni la diferitele societăți, are moșii și păduri de o întindere enormă. Averea Suveranului japonez constă din 96.000 acțiuni la banca statului din Tokio, 60.400 acțiuni la banca comerțului, 10.000 acțiuni la banca industriei și alte o sută de mii de acțiuni la diferite alte societăți în valoare de 92 milioane de yeni (bani japonezi).

Întregă averea mobilă a împăratului japonez se urcă la suma de 160 milioane de yeni. Averea imobilă, moșiiile și pădurile, cari sunt proprietatea lui, au fost prețuite în 600 milioane de yeni. Palatul imperial, cu bogatele lui colecții de artă, reprezintă iarăși suma de câteva zeci de milioane. Lista civilă anuală a lui Micado este de 3 milioane yeni. Guvernul din Tokio a voit să mai ridice această sumă, dar Micado a respins ori ce adaus.

Între soți

Ploua de mama focului și un bărbat cu nevasta sa se ducea să facă vizite. Bărbatul ținea umbrela mai mult în spre nevastă, uitându-se cu băgare de seamă să n'o plouă. Nevasta observă totul și de aceea îi zise:

— Deia un timp văd că ești tare atent!

— De ce nevastă?!

— Apoi când eram numai logodiți putea să mă plouă și cu găleata și tu nu mă adăpostiai ca acuma.

— Bine, așa e nevastă, fiindcă atunci îți cumpărau părinții haine.

Nici în cer nu e dreptate.

Pe lumea aialaltă erau doi inși osândiți la grele munci, era un cârciumar și un morar.

— Da pe tine de ce te-a osândit aici frățiorul meu? întrebă morarul pe cârciumar.

— Dapoi sunt osândit pentru că mi-a fost ocaua mică, fratele meu.

— Ei ba ce spui?

— Zân așa, da ce te prinde mirarea?

— Vezi bine că mă prinde mirarea, pentru că eu credeam că numai pe pă-mânt nu e dreptate, dar văd că nici aici în cer nu se face nici o dreptate.

— Dar de ce fratele meu?

— Pentrucă tu ești osândit fiindcă ți-a fost ocaua mică, iar pe mine că mi-a fost căpețu prea mare, apoi cum dracu s'o mai nimeresti, vezi că nici aici nu e dreptate!

(„Haz. Sat.“)

T. Frățilă.

Țigările Sultanului.

Fostul Sultan Abdul Hamid, exiliat acum la Salonica — după cum anunță ziarerele din Turcia — a început să se obișnuiască cu soarta lui. Ceea ce-l nemulțumește mai mult este tutunul, pe care este nevoit să-l fumeze. Căci, la izgonirea lui din Ildiz, nu i-s'a permis a-și lua cu sine și mașinile lui speciale pentru țigări. Astfel Abdul Hamid, care este un pasionat fumător, de mai multe ori refuză țigările, ce i-se aduc.

Țigările, pe cari le fuma Abdul Hamid ca sultan erau fără indoială cele (mai scumpe țigări din lume. În Ildiz, Abdul Hamid avea o mașină specială de făcut țigări. La această mașină vre-oșase lucrători preparau din cel mai fin tutun țigări pentru sultan. Alegerea tutunului pentru țigările suveranului se făcea cu cea mai mare îngrijire. Așa de pildă din o sută de funți de tutun fin turcesc abia se putea alege un funt pentru țigările sultanului. De calitatea țigărilor fabricate în palatul lui Abdul Hamid, chiar împăratul Wilhelm a rămas încântat. Acum fostul sultan e silit să se mulțumească cu țigări de cari fumează toți simplii muritori.

POSTA REDACȚIUNII.

»Curioasei«. Se poate. Adresați-vă di recțiunii acelei școli.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor respons.: Victor Branisco.

Pentru holnăvi nervoși și slăbiți cari nu pot suporta cafeaua, nu există un dejun mai bun ca »Kufek« fiert în lapte.

Săpun efitin este numai un săpun bun și curat. Cel mai bun este săpunul »Schicht«, drept aceea cel mai efitin. În vremele aceste scumpe, femeile ar trebui să pună deosebit pond pe un săpun bun și efitin, căci în caz contrar folosind săpun rău, folosesc cantitate dublă și ruinează și hainele. O folosire simplă a săpunului »Schicht« ajunge cât folosirea îndoită a altui săpun. Curățenia săpunului »Schicht« se garantează cu suma de 25.000 coroane. Veritabil numai cu marca »Schicht«.

Adevărat mare bucurie e a ceti miile de scrisori pline de mulțumiri ce în continuu sosesc dela acei morboși și suferitori, cari cu ajutorul crucei duble magnetice au devenit pe deplin sănătoși. Domnul Hengler Toma din Rudolfsnad comitatul Torontal scrie următoarele: Prea stimată d-le Müller! Budapesta V/28 Vadász utca 34/25. De oarece aparatul domniei tale R. B. nr. 86967 adecă crucea dublă magnetică pe cumnatul meu de boalele și suferințele ce le-a avut l'a mântuit, te rog trimite-mi pe adresa mea cu posta o cruce dublă magnetică. Domnul Krug Ioan asemenea roagă pe d-l Müller din Apatin a-i trimite asemenea crucea magnetică pentru nevasta sa, deoarece s'a convins că numai crucea magnetică o va putea scăpa de dureri precum a scăpat de boale pe bunica lui. Un aparat costă 8 coroane.

Câte-va cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărată oă în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atrofiate și cari în urma ușurinței din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cine-va care să dea tinerimei deslușiri binevoitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, trebuie să fie cine-va caru-a oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără șfială și cu încredere neozarurile lor secrete. Dar nu e la deajun însă a destăina aceste neozaruri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiințios, creștin să dea aupra vieții sfaturi bune.

sexuale și știe a ajuta și morburilor ce de-a eventual există, atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De e ochemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al D-rului PALOCZ, medic de spital, specialist, (Budapesta, VII, Rákóczi-ut 10), unde pe lângă disorexia cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trapești ale bolnavului se curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de bătă, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor dîlnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai neglese, ranele sifilitice, boalele de feve bășică, nervi și șira spinării, începutul și de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge, de piele și toate boalele organelor sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare separată și eșire separată. În ceea-ce privește cură, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cine-va, din ori-ce cauză, n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i-se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se înlătura numai marca de răspuns). Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință se retrimit fie-cărui. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând dela 10 ore a. m. până la 5 ore p. m., (Dumineca până la 12 ore a. m.)

Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital specialist, Budapesta, VII, Rákóczi-ut. 10

Dela librăria „GAZETEI” Brașov se pot procura următoarele cărți

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandare.)

Scrieri literare pentru popor.

„Din lumea basmelor” de I. T. Mera cu 87 ilustrații originale format octav mare pe 284 pagini. Prețul cor. 3.50 plus 20 bani porto.

N. Iorga „Lupta pentru limba românească”, care conține acte și lămuriri privitoare la fapte din Martie 1906 săvârșite în București. Prețul 1 cor. pl. 10 b. porto. „Scrisori și inscripții Ardelene și maramureșene” de N. Iorga, profesor universitar. Format cuart mare hârtie fină pe 533 pagini. Prețul cor. 3.50 bani plus 30 bani porto.

De renumitul povestitor Sadoveanu. „Mormântul unui copil”. Conține următoarele povestiri: Mormântul unui copil. Păcat boeresc, Tu nai iubit; În noaptea anului nou, O povestire de sărbători. Străjerul, Cel întâi, Plopul, Pastiul. Format octav pe 233 pagini. Prețul 2 cor. plus 10 bani porto.

I. C. Panțu: „In plasă”. „In Baltă” „Cale grea”. „La Căde”. „La cărciuma lui Tiriplic”. Schițe din viața dela țără. O broșură de 112 pag. cu prețul 40 bani (+ 5 bani porto.)

I. C. Panțu: „La țerg”, povestire din viața unui cioban. O broșură din 32 pag. cu prețul 16 bani + 3 bani porto.

„Foiletoane” de Stelian Russu cu cuprinsul următor: O bucurie de Paști, „La mănăstirea Sinaia”, „Cad Frunzele”, „Căpitanul Ioan”, „La Hunedoara”, „O povestire”, „Lângă Someș”, La Castelul lui Ioan Huniade Corvin”. Format Octav mare pe 75 pagini prețul 1 cor. plus 10 bani porto.

Sofia Nădejde „Robia banului” roman 361 pagini, prețul 2 cor. plus 30 bani porto.

„Valuri alinate”, traduse de Coșbuc, după Carmen Sylva. Cor. 1.50 plus 20 b. porto

A. O. Maior „Biblioteca copiilor” Vol. I. a apărut în editura „Lucifărului” cu o poveste inedită scrisă anume pentru acest volum de Carmen Sylva, cu numeroase ilustrații, costă 1 cor. 60 bani plus 10 bani porto.

„Carnetul Roșu”, o interesantă novelă nihilistă, tradusă din germană de Moșul. Prețul cu posta —.50 b.

„Caractere morale, exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne” de Ioan Popa. Prețul cor. 2.— b. (cu posta cor. 2.40 b.)

Cugete și considerațiuni din experiența vieții lui Arghirobarb. Conține 170 de sfaturi înțelepte, scose din pățania vieții. Prețul 20 b. (cu posta 24 b.)

„Novela de Sienkiewicz: „Natură și

viață”, „Sluga veche” și „Ianco musicanul.” Traducere de I. C. Panțu; o broșură de 192 pag. Prețul 80 bani + 5 bani porto.

Lira Bihorului, o carte cu povestiri istorice scrise în versuri, de Antoniu Pop. Prețul 40 b. (cu porto 46 bani).

Irintele Nicolae, schiță din viața preoților de G. Simu Prețul 60 b. + 6 bani porto.)

Suspîn și zimbire, poezii și proză de A. Pop. Prețul 80 bani (cu porto 86 b.)

Poesii de R. V. Buticescu. Prețul era la început 2 cor. 40 b., acum numai eor. 1.20 (cu posta cor. 1.40)

Balade populare de Avram Corcea costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. Pentru România 3 lei 20 b.

Români Seceleni. Causelor decadentei economice și mijlocele de îndreptare. Disertațiune de Ioan I. Lăpădat. 30 bani plus 5 bani porto.

Lilice dela Pind, poezii macedonene-originale și daco-române de P. Vulcan. cor. 2 (pl. porto 10 b.)

Năvăliri barbare”, navelă de L. Bolcaș. Prețul 1 cor. plus 10 bani porto.

„Biblioteca copiilor” vol. II. de A. O. Maior cuprinsul următor:

Moș-Crăciun, Iertarea, Cățelul neastâmpărat, Crin, Floare dalbă, Moș-Stan, Minciuina, Să-ți fie de învățătură, Ionaș, Ariciul, Boieria lui Vasile și Berzele. A. ceastă carte scrisă în un limbaj frumos pe 118 pagini hârtie fină este un prativit dar de Crăciun pentru copii. Costă cor. 1.60 plus 20 bani porto.

Dicționar portativ româno-german-maghiar de H. Schlandt, broș. à . . . —.20 Ediția întregă: german-maghiar-român, maghiar-german-român și român-german-maghiar, broș. la un loc —.60

„Biblioteca pentru copii și tinerime” vol. III 1 cor.

Dicționar germano-român, pentru școlă și conversațiune de Th. Alexi. Edițiunea V, broș. 3.60, Dicționar româno-german pentru școlă și conversațiune de Th. Alexi, broș. 3.60,

„Incerări în literatură” de Ioan A. Lăpădat, broș. —.50 „Ego”. Poezii de Victor Bontescu. Prețul cor. 1.50

Etimologia limbei române de Dr. Sertil Puscariu. Prețul cor. 7.20

Wällischhof,

sanatoriu aranjat — după sistemul Dr Lahmann — cu toate întocmirile modene ale terapiei fizicale și dietetice; 1/2 oră depărtare dela Viena în regiune romantică și sănătoasă. Posta și telegraf: Maria-Enzendorf bei Wien.

Cu deslușiri și prospecte stă la dispoziție direcțiunea și medicul șef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza

Dr. STERIE N. CIURCU.

VIII Kochgasse Nr. 29 — Viena

Consultanță în

cu celebritățile medicale, cu specialiștii de la facultatea de medicină din Viena.

Telefon nr. 17065.

Cursul la bursa din Viena.

Din 16 Iunie n. 1909.

Renta ung. de aur 4%	113 80
Renta de corone ung. 4%	93.05
Impr. câșt. fer. ung. în aur 3 1/2%	82 85
Impr. câil. fer. ung. în argint 4%	93 10
Bonuri rurale croate-slavone	94 35
Impr. ung. cu premii	202 25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	144 10
Renta de hârtie austr. 4 1/10	96 30
Renta de argint austr. 4 1/10	96 20
Renta de aur austr. 4%	117 40
Renta de corone austr. 4%	96 25
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	86.—
Losuri din 1860	160 75
Acții de-ale Băncii ung. de credit	1780 —
Acții de-ale Băncii austr. de credit	750 —
Acții de-ale Băncii austro-ung.	636.90
Napoleoniori.	19.05
Mărci imperiale germane	117.45
London vista	240 —
Paris vista	95.27 1/2
Neto italiene.	94.90

Cursul pietei Brașov

Din 17 Iunie n. 1909.

Bancnote rom. Cump.	18.94	Vënd.	19.02
Argint român	18 80	"	18 99
Lire turcesci	21.40	"	21 50
Scris. fonc. Albine 5%	100.—	"	101.—
Ruble Rusesci	2.51	"	2.53
Napoleoniori.	19.04	"	19.12
Galbeni	11.20	"	11.—
Mărci germane	117.—	"	117.40

„ECONOMUL”

Institut de credit și economii, societate pe acțiuni. Centrală în Cluj (casa proprie) Strada Veselényi-Miklós 26. Filiale în Gherla, Ludoșul de Mureș, Pânticeu, expoziția în Aiud.

Intemeiat la anul 1886.

Are Capital social în 4000 acțiuni

K.	400.000
„ Fonduri de rezervă „	250.000
„ Fonduri culturale și de binefacere „	15.000
„ Depuneri spre fructificare circa . . .	1 500.000

Primește depuneri spre fructificare dela privați cu 4 1/2% și cu 5%, iar la suma peste 10.000 cor. și dela corporațiuni culturale sau filantropice cu condițiuni excepțional favorabile.

Escomtează cambii cu cel puțin două subscrieri;

Dă împrumuturi pe cambii cu acoperire ipototecară cu 7% și 8%; Acoardă împrumuturi ipototecare cu amortizare pe 10, 20 și 30 ani cu 7%.

Acoardă împrumuturi de Cont-curent cu acoperire de hârtii de valoare notate la bursă cu 6% și 7%;

„Economul” ajută, ca să se înființeze în comune bănci sătești; de acelea s'au făcut la Gilău, Feneș, Sălciua, Tic, Berind.

„Economul” mijlocește cele mai

afine asigurări pe viață și contra focului.

Președinte: Vicepreședinte:

Dr. Isidor Marcu. Ioan Nestor de Desmir.

Dir. executiv:

Dr. Amos Frâncu.

Membrii în Direcțiune: Dr. Elie Dăianu, Ladislau Papp, Ștefan Havași, Dr. Romulus Marcu, Iuniu Br Hodoș, Dr. Coriolan Pop. Jurisconsult: Dr. Victor Poruțiu, avocat.

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și esplicarea dansului nostru de salon.

„Romana” dans de colină în 5 figuri. Descrisă și esplicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală. Cu-o introducere („în loc de prefață”), de Tunarul din Dumbrău, Popa. — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei côle de note (muzica „Romanei” cu esplicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana” se pôte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

La Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov.

Important pentru vîndătorii de cărți prin orașe și țerguri este cartea de rugăciune

„Lauda lui Dumnezeu”

pentru credincioșii de religieuna ortodoxă română, cuprîndînd rugăciuni de dimineața și de seară, la stînta Liturgie, la taina mărturisirei, precum și la alte multe rugăciuni folosite 56-la număr pe 255 pagini, format octav mic.

Acesta carte de rugăciuni artistic legată este prima la Români, cari până acuma se închinau din cărți subred legate și ordinare. Acuma nu trebuie să stăm în privința acesta mai prejos de cărțile de rugăciune ale celorlalte naționalități. Prin cartea de rugăciune „Lauda lui Dumnezeu” s'a făcut Românilor un însemnat serviciu, căci ea este o carte de rugăciune frumoasă și se pôte căpăta în diferite legături dela mai simple până la mai luxose și tôte în preț forțe moderat.

Prețul lor este:

Cor. b.	Cor. b.
Legătură traucică neagră și aurită cu sînă fără chip sfânt	—.90
Imit. de fildes în alb sînă negru	1.60
„ „ „ cu încheietore	1.80
„ „ „ cu cadriu argintat și închiidătoare	2.10
Imit. de fildes cu catifea și închiidore	2 65
„ „ „ cu catifea și poldobă mai mare	3.10

Vîndătorii de cărți primesc un rabat mai considerabil.

Tot asemenea atragem atențiunea publicului asupra „Cartei de rugăciune” întocmite de protopresbiterul Calistrat Coca cu aprobarea consistorului episcopesc ortodox-oriental din Cernăuți, care carte format mic octav, cuprîndînd asemenea tôte rugăciunile noastre folosite ar fi cea mai potrivită carte e rugăciune pentru tôte școlarii.

Prețul acestei cărți:

În pânză neagră	cor. 1.—
„ „ „ ceva mai luxosă	cor. 1.20
„ „ „ format ceva mai mare	cor. 1.40

Tôte acestea se pot procura prin Tipografia și Librăria A. Mureșianu, Brașov, unde au să se adreseze și vîndătorii.

Încălțăminte de tat felne
GHETE
original americane pentru Dame, Domni și Copii.

pentru Dame, Domni și Copii.
Calitate solidă. — Magazin de încălțăminte. — Mare asortiment.
Fason modern. **ALFRED IPSEN Kronstadt,** Prețuri ieftine.
Strada Vămii nr. 36, (vis-à-vis de Cafeneaua Transilvania).

Nr. 1.

„Der Säugling“ broșură instructivă sa capătă **gratis** în locurile de vânzare sau la R. KUFEKE, Wien 1.

Autorități de rangul întâiu din loc și streinătate recomandă făina lui Kufeké pentru copii ca cel mai bun nutre-mânt la vomajuni (vărsătură, diaree, catar de mațe etc.

Important pentru toți proprietarii de pământ!

Cartea apărută de curând :

„Sfaturi și îndrumări în afaceri de dare“.

CUPRINSUL:

1. Din istoria dărei.
2. Legile de dare până la 1909.
3. Legea nouă despre darea pământului în general.
4. Darea pământului la începutul erei constituționale.
 - a. Cum s'a întâmplat prima clasificare a pământului?
 - b. Cât e darea pământului la proprietățile mari, și câtă e la cele mici?
5. Cât e darea pământului la proprietățile mari, și câtă e la cele mici?
6. Cât e darea pământului la proprietățile mari, și câtă e la cele mici?
7. Legea despre darea de pământ.
8. Explicarea legii.
9. Cine poate cere clasificarea din nou a pământului?
10. Cum se face clasificarea?
11. Cum să-și caute țărănul dreptul?
12. Clasificarea din nou nu costă pe oameni nici un ban.
13. Cum se reduce darea?
14. Asemănare între legea veche și cea nouă.
15. Cât pământ este în țară?
16. Domnii mari cum scapă de dările comunale?
17. Sistemul nostru de dare pe cei mici îi apasă, pe cei mari îi îngrășă.
18. Legile despre manipularea dărilor.
19. Cum se poate cere înapoi darea plătită pe nedrept?
20. Unde să apelăm?
21. Când trebuie să plătim dările și când putem căpăta amănare?
22. Când se iartă darea?
23. Cum se cere iertarea dării?
24. Câtă dare se iartă?
25. Ce să facem, dacă vine executorul?
26. Cum să face licitația legală? etc.

Din acest cuprins ori cine se poate convinge, că aceasta carte e de mare importanță pentru toți. Rugăm pe preoți, pe învățători și pe toți binevoitorii poporului, să răspândească această carte atât de prețioasă pentru țărănul nostru. — Un exemplar costă 1 coroană. Dacă deodată se comandă 10 exemplare, atunci un exemplar costă 80 fileri. Plus pentru poșta 5 fileri pentru fie-care bucată. Bani să se trimită înainte, că prin rambursă costă mai mult poșta, la adresa:

Administrațiunea foii „POPORUL ROMÂN“,
Budapesta, VII., István-ut 11.

(614,6-5.)

Minunați-vă!

75.000 părechi de ghetе

4 părechi numai cu Cor. 8.

Din cauza stagnării afacerilor mai multor fabrici am decis a vinde un mare număr de ghetе sub prețul lor. Vând 2 părechi ghetе bărbătești și 2 părechi ghetе cu șirete pentru dame, din piele cafenie sau neagră, cu talpă solidă, fason nou. Mărime după număr. Toate 4 părechi costă numai

Cor. 8 Trimiterea cu rambursă.

E. REINER, Casă de Export.
KRAKAU N. 66.

Schimb se face, sau banii retour.

Institut indigen, Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

intemeiată la anul 1908

in Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii), asigură în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de incendiu și exploziune,

edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

asupra vieții omului

in toate combinațiile, capitale pentru casul mortii și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului.

Valori asigurate contra incendiului:

95,816.412 cor.

Capital asigurat asupra vieții:

9,882.454 coroane.

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,484,278-83 c., pt. capitale asig. pe viață 4,028,113-12 c.

Oferte și informațiuni se pot primi dela: Direcțiunea in Sibiu, strada Cisnădiei nr. 5 etajul I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița, Cluj, și Oradea-mare, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 3.

vis-à-vis de Băcănia Stéua Roșie.

Recomandă Onor. public la casuri de mörte, aședământul său de înmormântare bogat asortat in cari toate obiectele, atât sortele mai de rând, cât și cele mai fine, se pot căpăta cu prețuri ieftine.

Comisiune și depou de sicriuri de metal ce se pot închide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea proprie a tuturor sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.

Depou de cununi pentru monumente și plantici cu prețurile cele mai moderate.

Representanță de monumente de marmură, care funebre proprii cu 2 și cu 4 cai, precum și un car funebru vénéț, pentru copii, precum și cioclii.

Comande întregi se eșecută prompt și ieftin, i au asupra-mi și transporturi de mörți in străinătate.

La casuri de mörte a se adresa la

E. Tutsek.

79—

Ce? ... Tata a permis, sunt doară tuburi de cigarette „Jacobi-Antinicotin“.

Surprindere plăcută! Fie-care cutie conține o carte vrăjită in teresantă

Atențiune! Veritabil numai in cutii de țigare cu numele „JACOBI“.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus in pozițiune de a pute eșecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE ȘCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI IN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI

Compturi, Adrese,
Circulari, Scrisori.

Cuverte, in tola mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în etajul, înderept in curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.